

Ekonomická analýza obchodní firmy MBT, a.s. Púchov

Jakub Drienik

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub DRIENIK**
Osobní číslo: **M09943**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Ekonomická analýza obchodní firmy MBT, a.s.
Púchov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Teoreticky zpracujte problematiku ekonomické analýzy.

II. Praktická část

- Charakterizujte společnost MBT, a.s.
- Analyzujte a zhodnoťte ekonomickou a finanční situaci společnosti a faktory, které ji ovlivňují.
- Zhodnoťte přednosti a nedostatky podniku a navrhněte vhodný postup k odstranění těchto nedostatků.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HELFERT, Erich A. *Techniques of Financial Analysis: A Practical Guide to Measuring Business Performance*. 9th edition. New York: McGraw-Hill, 1996. 600 s. ISBN 978-0786311200.
KASSAY, Štefan. *Podnik a podnikanie: Ekonomika a financie*. druhý zväzok. Bratislava: Veda, 2008. 616 s. ISBN 978-80-224-1032-8.
KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: Krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 8071793213.
KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
LEE, Alice C., John C. LEE and Cheng F. LEE. *Financial Analysis, Planning & Forecasting: Theory and Application*. Second Edition. London: World Scientific Publishing, 2009. 1136 s. ISBN 981-270-608-9.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Petr Novák, Ph.D.
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: 21. června 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. srpna 2013

Ve Zlíně dne 21. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- o odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- o bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- o na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- o podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být iž nejmeně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, ušje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

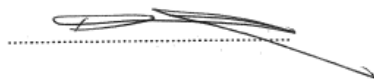
(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat náhrady chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- c podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- c pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- c jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- c odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12. 8. 2013

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Pod'akovanie

Chcel by som sa pod'akovať vedúcemu mojej bakalárskej práce, Ing. Petrovi Novákovi Ph.D. za pomoc pri písaní bakalárskej práce a za ochotné poskytnutie rád ohľadom jej písania

ABSTRAKT

Podstatou bakalárskej práce „**Ekonomická analýza obchodnej firmy MBT, a.s. Púchov**“ je poskytnúť teoretické poznatky o ekonomickej analýze, účelu jej použitia a jednotlivých častiach tejto analýzy. Tieto poznatky sú neskôr aplikované do praktickej časti tejto práce. Na úvod praktickej časti je predstavená spoločnosť MBT, a.s. Púchov. Nasleduje samotná analýza tejto spoločnosti, ktorá je rozdelená na analýzu absolútnych ukazovateľov a analýzu pomerových ukazovateľov. Táto analýza by mala opísať ekonomickú situáciu firmy a na záver ju zhodnotiť a vysloviť určité odporúčania a očakávania budúceho vývoja spoločnosti.

Kľúčové slova: ekonomická analýza, finančná analýza, absolútne ukazovatele, relatívne ukazovatele, náklady, výnosy, horizontálna analýza, vertikálna analýza, výsledok hospodárenia

ABSTRACT

The essence of this bachelor thesis "**Economic Analysis of Trading Company MBT, a.s. Púchov**" is to provide theoretical knowledge about economic analysis, purpose of its use and parts of this thesis. These knowledge are applied to practical part of this thesis. At the beginning of practical part the company is introduced. In the next section followed by an analysis of the company, which is divided to analysis of absolute indicators and analysis of relative indicators. This analysis should describe economic situation of this company and review and make recommendations and expectations for future progress in the end of this thesis.

Keywords: economic analysis, financial analysis, absolute indicators, relative indicators, costs, yields, horizontal analysis, vertical analysis, profit

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 EKONOMICKÁ ANALÝZA	13
1.1 ÚVOD DO EKONOMICKEJ ANALÝZY	13
1.2 FINANČNÁ ANALÝZA AKO SÚČASŤ EKONOMICKEJ ANALÝZY PODNIKU	13
2 ANALÝZA ABSOLÚTNYCH UKAZOVATEĽOV	15
2.1 HORIZONTÁLNA ANALÝZA	15
2.2 VERTIKÁLNA ANALÝZA	16
3 ANALÝZA RELATÍVNYCH (POMEROVÝCH) UKAZOVATEĽOV	17
3.1 UKAZOVATELE PRODUKTIVITY PRÁCE.....	21
3.1.1 Produktivita práce z pridanej hodnoty	22
3.1.2 Produktivita práce z výnosov	22
3.2 UKAZOVATELE RENTABILITY	22
3.2.1 Rentabilita vlastného kapitálu	23
3.2.2 Ziskovosť	23
3.3 UKAZOVATELE BONITY	24
3.3.1 Ukazovatele likvidity	24
3.3.1.1 Okamžitá likvidita (L1, cash ratio)	24
3.3.1.2 Rýchla likvidita (L2, quick ratio)	25
3.3.1.3 Bežná likvidita (L3, current ratio)	25
3.3.2 Zadlženosť	25
3.3.3 Vybavenosť	26
3.4 UKAZOVATELE AKTIVITY	26
3.4.1 Doba obratu zásob	27
3.4.2 Doba splatnosti pohľadávok.....	27
3.5 METÓDA MULTIPLIKATÍVNEHO ROZKLADU ZISKU	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
4 HISTÓRIA SPOLOČNOSTI	30
5 ANALÝZA ABSOLÚTNYCH UKAZOVATEĽOV	31
5.1 HORIZONTÁLNA ANALÝZA	31
5.1.1 Analýza výnosov	31
5.1.2 Analýza nákladov	33
5.1.3 Analýza výsledku hospodárenia.....	35
5.1.4 Analýza majetku.....	37
5.2 VERTIKÁLNA ANALÝZA	39
5.2.1 Analýza majetku.....	39
5.2.1.1 Paretova analýza	42
5.2.2 Analýza kapitálovej štruktúry	43
5.2.2.1 Analýza vlastného kapitálu	44
5.2.2.2 Analýza cudzieho kapitálu	45
6 ANALÝZA RELATÍVNYCH (POMEROVÝCH) UKAZOVATEĽOV	47

6.1	PRODUKTIVITA PRÁCE	47
6.2	RENTABILITA	48
6.2.1	Rentabilita vlastného kapitálu	48
6.2.2	Rentabilita výnosov	48
6.3	BONITA	49
6.3.1	Likvidita	49
6.3.1.1	Okamžitá likvidita – L1, cash ratio	50
6.3.1.2	Rýchla likvidita – L2, quick ratio	50
6.3.1.3	Bežná likvidita – L3, current ratio	51
6.3.2	Zadlženosť	51
6.3.3	Vybavenosť	52
6.4	UKAZOVATELE AKTIVITY	52
6.4.1	Doba obratu zásob	53
6.4.2	Doba splatnosti pohľadávok	53
6.5	MULTIPLIKATÍVNY ROZKLAD ZISKU	54
6.6	SPIDER ANALÝZA – POROVNANIE S KONKURENČNOU FIRMOU	56
7	ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV EKONOMICKEJ ANALÝZY	
	SPOLOČNOSTI MBT, A.S.	59
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	ZOZNAM TABULEK.....	66
	ZOZNAM PRÍLOH.....	67

ÚVOD

S ekonomikou sa stretáva každý z nás neustále, v každej chvíli. Aj keď si to mnohokrát neuvedomujeme, je neoddeliteľnou súčasťou nášho každodenného života. Vezmime si niekoľko príkladov. Každý človek má svoje potreby. Či už sú to potreby základné, ako potreba jesť, piť, spať a podobne, alebo potreby spoločenské, potreby vzdelania mnohé ďalšie. Na to, aby sme tieto potreby uspokojili, musíme vyvinúť určité úsilie, prácu. Na to, aby sme si mohli kúpiť jedlo, oblečenie, zabezpečiť vzdelanie, musíme mať prostriedky. S týmito prostriedkami však musíme vedieť rozumne hospodáriť. Musíme sa rozhodovať do čoho môžeme investovať, čo je pre nás dôležité, pretože naše zdroje sú väčšinou dosť obmedzené. Podobné otázky, aj keď zložitejšieho charakteru, musia riešiť aj podniky. Na to aby prežili, musia vedieť maximálne efektívne hospodáriť. Musia poznať vstupy do hospodárskeho procesu a tak isto výstupy. Musia vedieť zodpovedať na otázky typu či daný výrobok alebo služba prináša požadovanú rentabilitu, čo vyrábať, aké množstvo vyrábať, či je podnik konkurencie schopný a mnoho ďalších. K tomu všetkému slúži ekonomická analýza. Ekonomická analýza býva mnohokrát v praxi podceňovaná, v súčasnosti je však neoddeliteľnou súčasťou riadenia podniku. Treba si však uvedomiť, že vypovedacia hodnota takejto analýzy závisí od kvality údajov, z ktorých ju zostavujeme. K tomu, aby sme tieto údaje získali, je potrebné vedenie účtovníctva. Pre ekonomickú analýzu sú dôležité účtovné výkazy, najmä súvaha, výkaz ziskov a strát a výkaz cashflow. Takúto ekonomickú analýzu som vytvoril u konkrétnej firmy, MBT, a.s. Dôvod, prečo som si vybral túto spoločnosť je ten, že som mal možnosť v tejto firme pracovať ako brigádnik približne jeden rok a tak som získal určité poznatky o nej.

V tejto analýze vychádzam zo súvah a výkazov ziskov a strát za roky 2009 až 2011.

Cieľom tejto práce je zanalyzovať a zhodnotiť ekonomickú situáciu spoločnosti a tak isto odhaliť prípadné nedostatky a navrhnúť postupy na ich odstránenie.

Táto práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti sa budem najskôr venovať charakteristike economickej analýzy a tak isto aj finančnej analýze, ktorá je súčasťou tejto economickej analýzy. Ďalej sa teoretická časť bude skladať z dvoch takých hlavných častí, z analýzy absolútnych ukazovateľov a analýzy pomerových alebo relatívnych ukazovateľov.

Pri analýze absolútnych ukazovateľov najskôr charakterizujem tento typ ukazovateľov. Tak isto popíšem horizontálnu a vertikálnu analýzu, ktoré som zaradil do analýzy

absolútnych ukazovateľov. V horizontálnej analýze postupne budem analyzovať výnosy, náklady, výsledok hospodárenia a majetok. Pri analýze majetku použijem Paretovu analýzu. Vo vertikálnej analýze sa budem venovať analýze majetku a kapitálovej štruktúre podniku. Pri analýze majetku použijem Paretovu analýzu.

Druhou časťou teoretickej časti práce je analýza pomerových ukazovateľov. Existuje veľké množstvo pomerových ukazovateľov, zahrnutie ktorých by nezodpovedalo rozsahu tejto práce, preto som sa rozhodol venovať len niektorým, podľa mňa dôležitým, z nich. Popíšem ukazovatele produktivity, rentability, bonity a aktivity.

Na záver teoretickej časti popíšem tzv. multiplikatívny rozklad zisku, ktorý by mal, pri správnom použití, ukázať, ako ktoré ukazovatele ovplyvňujú zisk spoločnosti.

V praktickej časti potom tieto teoretické poznatky využijem v praxi, aplikovaním na ekonomickú analýzu spoločnosti MBT, a.s. Budem sa tak isto snažiť zistiť a odporučiť, čo by mohla firma zmeniť na zlepšenie jej situácie a pokúsim sa o vytvorenie záveru mojej ekonomickej analýzy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EKONOMICKÁ ANALÝZA

1.1 Úvod do ekonomickej analýzy

V úvode mojej práce som stručne načrtol, k čomu slúži ekonomická analýza. Chajdiak (2004, s.7) uvádza, že ekonomiku je potrebné riadiť, aby nám prinášala úžitok. Nie je však možné riadiť ju bez toho, aby sme ju analyzovali, čo znamená skúmali jej vývoj, pozorovali a hodnotili ju v čase, získavali a porovnávali údaje a podobne. Minimálne rovnako dôležité, ako je získavanie týchto údajov, je aj interpretácia dosiahnutých výsledkov. Tieto výsledky potom pomáhajú pri rozhodovaní a plánovaní. Podľa Wilkinsona (2005, s.23) musí manažér vedieť využiť ekonomickú analýzu spoločnosti k tomu, aby dokázal na základe získaných údajov dosiahnuť čo najvyššiu efektívnosť riadenia. Businessdictionary definuje ekonomickú analýzu ako systematický prístup k určeniu optimálneho využitia obmedzených zdrojov, ktorý zahŕňa porovnanie niekoľko alternatív k dosiahnutiu požadovaného cieľa (BusinessDictionary, c2013)

Existuje veľké množstvo analýz. Ekonomická analýza je jednou z nich. Aj samotná ekonomická analýza sa ďalej delí na niekoľko čiastkových analýz, ktoré sú charakterizované pomerne veľkým množstvom rozličných ukazovateľov. (Kassay, 2008, s.14) Tieto ukazovatele môžu byť vyjadrené v peňažných alebo naturálnych jednotkách. Tieto ukazovatele môžu byť rozdelené podľa troch hľadísk:

1. Časové hľadisko
2. Priestorové hľadisko
3. Vecné hľadisko

Pri časovom hľadisku musí byť vymedzené obdobie, za ktoré sú tieto ukazovatele analyzované. Môžu byť tokové, ktoré sú skúmané za určitý čas a stavové, charakterizované v určitom okamihu. Priestorové hľadisko sa špecifikuje priestorom a vecné obsahom ukazovateľa. (Chajdiak, 2004, s.8-9) Toto rozdelenie je však len jedným z mnohých. Je dôležité si pred samotným zostavovaním ekonomickej analýzy stanoviť, čo chceme zistiť a čoho chceme analýzou dosiahnuť.

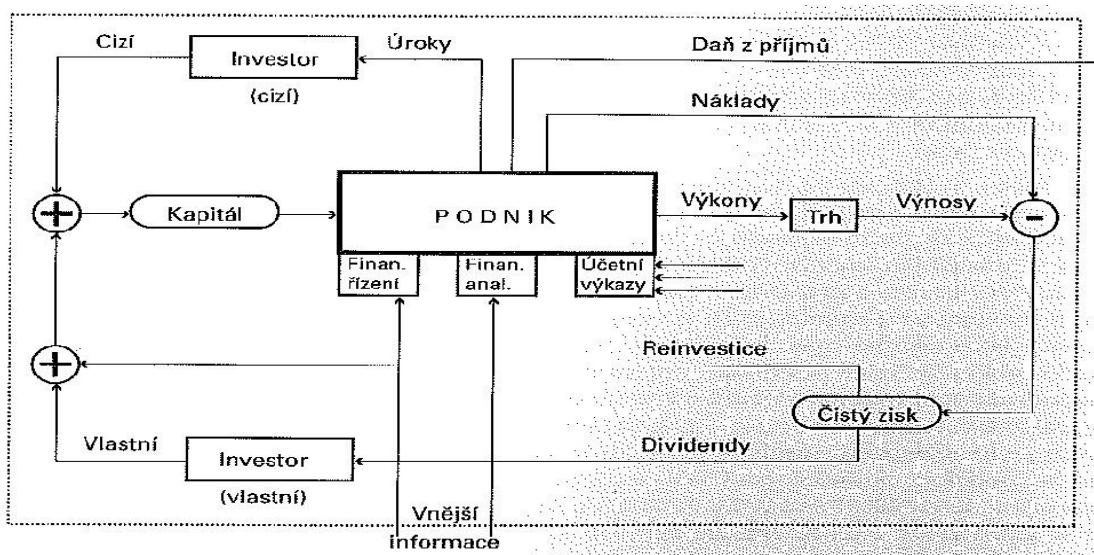
1.2 Finančná analýza ako súčasť ekonomickej analýzy podniku

Finančná analýza môže byť tak isto zaradená do celkovej ekonomickej analýzy vo firme. Je to inými slovami analýzou financií podniku. Zahŕňa pohyb cashflow, alebo finančných

tokov v podniku. (Grunwald, 2007, s.19). Podľa Knápkovej a Pavelkovej (2010, s.15) slúži finančná analýza k celkovému zhodnoteniu finančnej situácie podniku. Finančná analýza je potrebná pre krátkodobé a najmä dlhodobé finančné riadenie podniku. Manažér sa tak môže správne rozhodnúť v oblasti získavania finančných zdrojov, stanovenia finančnej štruktúry podniku, rozdeľovania zisku a mnohých iných. Sedláček (2007, 3-4) tiež uvádza, že finančná analýza má okrem iného za úlohu identifikáciu problémov, silných a slabých stránok v oblasti finančného riadenia podniku. Podľa neho medzi ciele finančnej analýzy podniku patrí:

- Posúdenie vplyvu prostredia podniku
- Analýza vývoja podniku
- Komparácia výsledkov analýzy v priestore
- Analýza vzťahov medzi ukazovateľmi
- Poskytnutie informácií pre rozhodovanie do budúcnosti
- Analýza variant budúceho vývoja
- Interpretácia výsledkov

Manažéri by mali pri vytváraní týchto finančných analýz vychádzať z výkazov, ktoré poskytuje finančné účtovníctvo, a to najmä z výkazov ziskov a strát a výkazov cashflow (Helfert, 1987, s.22)

Obr.1. Schéma finančných tokov podniku

Zdroj: SEDLÁČEK, Jaroslav, 2007. *FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU*. Brno: Computer Press, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6

2 ANALÝZA ABSOLÚTNÝCH UKAZOVATEĽOV

Prvou skupinou analyzovaných ukazovateľov sú absolútne ukazovatele. Tieto ukazovatele sú charakteristické tým, že prakticky nedajú porovnať medzi jednotlivými firmami. Slúžia na vnútropodnikové účely, kde porovnáваме jednotlivé skupiny týchto údajov medzi sebou a zisťujeme rozdiely. Môžeme porovnávať absolútne zmeny ukazovateľov alebo percentuálne zmeny. Do skupiny absolútnych ukazovateľov patrí napr. výsledok hospodárenia, náklady, výnosy, majetok, kapitál a vôbec všetky ukazovatele, ktoré môžeme získať, či už z výkazov ziskov a strát, alebo zo súvahy priamo.

Petřík (2009, s.261) zaraďuje medzi najznámejšie metódy analýzy absolútnych ukazovateľov:

- **Indexová analýza**(*index analysis*)
- **Analýza trendov**(*horizontal analysis and trend analysis*)
- **Percentuálny rozbor spoločnej bázy** (*vertical analysis*)
- **Rozbor finančných fondov**(*financial funds analysis*)

V ďalších kapitolách sa budem venovať analýze trendov a percentuálnemu rozboru spoločnej bázy, zjednodušene horizontálnej a vertikálnej analýze. Podľa Grunwalda (2007, 146-147) slúži horizontálna a vertikálna analýza k identifikovaniu okamihov, ktoré sú pre v živote spoločnosti kľúčové. Cieľom horizontálnej a vertikálnej analýzy je rozbor vývoja spoločnosti z historického hľadiska, pričom možnosti na tento rozbor a porovnávanie sú obmedzené.

2.1 Horizontálna analýza

Táto metóda porovnáva údaje, ktoré sa nachádzajú v účtovných výkazoch, a to najčastejšie vo výkaze ziskov a strát a súvahe (Sedláček, 2007, s.13). Je založená na princípe, že absolútne ukazovatele sú porovnávané v absolútnej aj percentuálnej hodnote. Do úvahy sa berie niekoľko období, väčšinou od 3 do 10 rokov. Absolútna zmena je určené rozdielom dvoch porovnávaných období, pričom od bežného obdobia sa odčíta obdobie predchádzajúce. Percentuálna zmena sa vypočíta ako pomer dvoch porovnávaných období. Medzi hlavné výhody tejto metódy patrí jednoduchosť, pochopiteľnosť, čo vytvára predpoklad pre široké využitie vo vnútrofirnom sektore. Jej nevýhodou je, že nezodpovedá priamo na otázky, prečo došlo k zmenám jednotlivých ukazovateľov.

V prípade správneho využitia môže však upozorniť na vznikajúce problémy. (Petřík, 2009, s.263-264)

2.2 Vertikálna analýza

Princíp tejto analýzy spočíva v prevode absolútnych ukazovateľov na ich relatívne percentuálne hodnoty. Všeobecne platí, že tieto percentuálne hodnoty sa vypočítajú z celkovej základne, ktorú tvorí 100%. Pri súvahe sa za túto základňu považuje celková suma aktív, alebo súčet vlastného kapitálu a záväzkov. Tak isto však môže byť za túto základňu považovaná len časť aktív, resp. pasív. (Petřík, 2009, s.265) V praktickej časti tejto práce sa budem zaoberať vertikálnou analýzou majetku a analýzou kapitálovej štruktúry podniku. Podľa Petříka (2009, s. 265) sa potom jednotlivé položky, ktoré zahŕňa základňa, vyjadria ako percentuálny podiel tejto základne. Podobný postup je aj pri analýze výkazu ziskov a strát. Hlavnou nevýhodou tejto analýzy je fakt, že hodnoty základne sa v čase menia a môžu preto nastať problémy s ich porovnávaním. Táto metóda je často využívaná najmä v angloamerickej finančnej a manažérskej praxi. Vo veľkej Británii je táto metóda často využívaná za účelom porovnávania zmien vo firemnej finančnej štruktúre za viac období. Ukázala sa ako vhodná a prehľadná metóda pre tieto účely.

3 ANALÝZA RELATÍVNYCH (POMEROVÝCH) UKAZOVATEĽOV

Ekonomický proces nie je v svojej podstate príliš zložitý. Rôzne procesy sú však objemovo rozličné a majú aj odlišné štruktúry vstupov a výstupov. Je bežné, že jeden ekonomický proces sa líši vzhľadom na čas jeho priebehu. Toto sú faktory, ktoré komplikujú samotné porovnávanie ekonomických procesov. (Chajdiak, 2011, s.35) Podľa Chajdiaka (2004, s.25) relatívne, alebo pomerové ukazovatele líšia od absolútnych v tom, že absolútne ukazovatele sa medzi jednotlivými firmami dajú porovnať len veľmi obtiažne a obmedzene, pretože každá firma predstavuje samostatnú osobitnú jednotku. Relatívne ukazovatele sa však dajú porovnávať bez väčších problémov, pretože predstavujú pomer určitých konkrétnych hodnôt. Táto analýza porovnáva údaje firiem rôznych veľkostí, a to tak, že transformuje a prispôsobuje údaje na spoločnú bázu. Netreba však ani túto metódu preceňovať, a to z dôvodu, že kvalita týchto ukazovateľov nikdy nie je lepšia ako kvalita údajov, ktoré použijeme na jej výpočet. To znamená, že čím je vyššia kvalita vstupných údajov, tým vyššia je aj kvalita výstupných údajov.

Pomerová analýza sa používa na meranie finančnej výkonnosti podniku, a teda by sa dala zaradiť do finančnej analýzy. Túto výkonnosť sleduje na základe finančných pomerových ukazovateľov. Podľa dosiahnutých výsledkov tak môže ďalej prijímať potrebné manažérske opatrenia a rozhodnutia. Tieto pomerové ukazovatele sledujú tri hlavné oblasti:

1. Oblasť generácie zisku
2. Solventnosť
3. Investičná oblasť

Existujú určité všeobecné predpoklady, ktoré by mali byť súčasťou ekonomickej a finančnej analýzy, aby táto analýza bola úspešná:

- Pomerové ukazovatele by mali byť konštruované logicky tak, aby transparentne zobrazovali faktory, ktoré najviac ovplyvňujú výkonnosť firmy
- Presnosť a dôveryhodnosť týchto ukazovateľov je tým vyššia, čím viac existuje minulých analyzovaných období.
- Využívanie metódy **benchmarking**, čo znamená, že pomerové ukazovatele sa môžu porovnávať medzi jednotlivými porovnateľnými firmami v odvetví aj na trhu. Čím má firma viac možností prístupu k hodnotám pomerových ukazovateľov,

tým je táto metóda efektívnejšia. V praxi to môže byť však problém. Preto existuje množstvo špecializovaných spoločností, ktoré zbierajú a poskytujú tieto údaje či už na lokálnej, národnej alebo medzinárodnej úrovni. Vo Veľkej Británii takéto služby poskytuje spoločnosť BritishProductivityCouncil, ktorá je spravovaná štátom.

V USA má túto úlohu napr. Federálne ministerstvo obchodu.

Pri analýze relatívnych ukazovateľov je veľmi dôležité, aby mala zodpovedajúcu vypovedaciu hodnotu hlavne pre tvorbu taktických a strategických manažérskych rozhodnutí, a to tak, že výsledky nebudú posudzované izolovane. Je potrebné sledovať prevládajúce minulé trendy a tak isto ich budúci vývoj. (Petřík, 2009, s.224-225). Aj Loth (Investopedia, c 2013) v článku o pomerových ukazovateľoch uvádza ako príklad prepojenosti jednotlivých ukazovateľov, že spoločnosť môže mať vysoké hodnoty predaja, čo sa na prvý pohľad javí pozitívne, môže mať však ale malé množstvo finančných prostriedkov obdržaných za tento predaj, čo v konečnom dôsledku môže spoločnosti ublížiť.

Existuje viacero rozdelení pomerových ukazovateľov. Podľa Petříka (2009, s.225) sa dajú tieto ukazovatele rozdeliť na základe medzinárodných štandardov IAS/IFRS. Toto rozdelenie je založené na princípe oblasti použitia týchto ukazovateľov. Sú akceptované inštitúciami ako napr. CIMA, ACCA (*Chartered Association of Certified Accountants*). Oblasti rozdelenia sú nasledovné:

- a) **Prevádzková** (*operating*) – sú to ukazovatele, ktoré sú považované za rozhodujúce v oblasti plánovania finančnej výkonnosti firmy, a to konkrétne tvorby zisku a obratu kapitálu.
- b) **Finančná štruktúra a solventnosť** (*financial structure and solvency*) – Tieto ukazovatele sa zaoberajú finančnou štruktúrou spoločnosti a solventnosťou, teda schopnosťou hradiť svoje záväzky.
- c) **Investičná** (*investment*) – táto oblasť je zaujímavá najmä pre investorov, či už súčasných, alebo budúcich. Zobrazuje atraktivnosť spoločnosti pre týchto investorov. Meria napr. P/E Ratio, teda pomer ceny akcie a zisku na akciu, čisté dividendy na akciu a podobne.

Podľa internetového portálu Podnikajte.sk sa dajú pomerové ukazovatele rozdeliť do nasledujúcich skupín.

Skupina	Ukazovateľ	Výpočet	Čo vám tento údaj naznačí...
Ukazovatele rentability	rentabilita aktív (v %)	$\frac{\text{čistý zisk} + \text{nákladové úroky} * (1 - \text{sadzba dane})}{\text{celkové aktíva}}$	Vypovedá o zhodnotení celkových aktív (majetku) podniku. V čitateli možno použiť rôzne kategórie zisku, napr. aj zisk pred zdanením a nákladovými úrokmi.
	rentabilita vlastného kapitálu (v %)	$\frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}}$	Vypovedá o výnosnosti kapitálu, ktorý do podnikania vložili vlastníci (akcionári, spoločníci, investori). Porovnáva sa s úrokom, ktorý by investor získal pri investovaní kapitálu do banky alebo do iných menej rizikových investícií.
	rentabilita tržieb (v %)	$\frac{\text{zisk pred zdanením}}{\text{tržby}}$	Vypovedá o zhodnotení tržieb, teda koľko centov hrubého zisku podnik dosiahne z každého eura tržieb.
	zisková marža (v %)	$\frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$	Vypovedá o zhodnotení tržieb, teda koľko centov čistého zisku podnik dosiahne z každého eura tržieb.
* na účely výpočtu ukazovateľov v percentách je ukazovatele nutné prenásobiť hodnotou 100			

Obr.2. Ukazovatele rentability

Zdroj: <http://www.podnikajte.sk/Data/881/UserFiles/prilohy/pomerove-ukazovatele-financnej-analyzy.pdf>

Ukazovatele likvidity	likvidita I. stupňa (okamžitá)	finančný majetok a ekvivalenty / krátkodobé záväzky	Vypovedá o schopnosti podniku hradiť práve splatné dlhy (krátkodobé záväzky) hotovostnými prostriedkami (t.j. hotovosť, peniaze na bankovom účte, KD CP). Interval odporúčaných hodnôt <0,2 – 0,6 >
	likvidita II. stupňa (pohotová)	(obežné aktíva – zásoby) / KD záväzky	Vypovedá o schopnosti podniku hradiť svoje splatné dlhy hotovostnými prostriedkami ako aj peniazmi viazanými v krátkodobých pohľadávkach. Interval odporúčaných hodnôt <1 – 1,5 >
	likvidita III. stupňa (bežná)	obežné aktíva / KD záväzky	Vypovedá o celkovom potenciáli likvidity podniku. Interval odporúčaných hodnôt je <2 – 2,5 > avšak dôležité je, aby hodnota bola výrazne vyššia ako 1, t.j. aby podnik s dostatočnou finančnou rezervou kryl svoje dlhy.

Obr.3. Ukazovatele likvidity

Zdroj: <http://www.podnikajte.sk/Data/881/UserFiles/prilohy/pomerove-ukazovatele-financnej-analyzy.pdf>

Ukazovatele aktivity	viazanosť celkových aktív	suma aktív / tržby	Prostredníctvom tohto ukazovateľa sa meria produkčná efektívnosť (výkonnosť) podniku. Čím je hodnota ukazovateľa nižšia, tým lepšie, čo znamená, že podnik na vysokú produkciu potrebuje minimum aktív.
	obrat celkových aktív	tržby / suma aktív	Udáva počet obrátok za daný časový interval (napr. rok), teda koľko krát sa aktíva obrátia. Vypovedá o efektívnosti využívania aktív podniku. Cieľom je maximalizovať výsledok.
	obrat zásob	tržby za rok / \emptyset stav zásob	Udáva intenzitu využitia zásob, teda koľkokrát ročne firma transformuje svoje zásoby na tržby. Vypovedacíu hodnotu tohto ukazovateľa znižuje skutočnosť, že ročné tržby sú vyjadrené vrátane ziskovej prirážky a zásoby sú ocenené v obstarávacích cenách. Z tohto dôvodu je vhodnejšie v čitateli zlomku použiť náklady na obstaranie zásob, nie tržby.
	doba obratu zásob	\emptyset zásoby / denné tržby	Udáva koľko dní trvá jedna obrátka zásob. Cieľom firmy je znížiť počet dní jednej obrátky na minimum.
	doba inkasa pohľadávok	\emptyset pohľadávky / denné tržby	Udáva, koľko dní v priemere trvá, kým sa peniaze viazané v pohľadávkach zinkasujú. Vypovedá o platobnej disciplíne odberateľov.
	doba splatnosti záväzkov	\emptyset záväzky / denné tržby na faktúru	Vypovedá o platobnej disciplíne samotného podniku voči jeho dodávateľom a udáva dobu trvania úhrady záväzku od momentu jeho vzniku v dňoch.

Obr.4. Ukazovatele aktivity

Zdroj: <http://www.podnikajte.sk/Data/881/UserFiles/prilohy/pomerove-ukazovatele-financnej-analyzy.pdf>

Ukazovatele trhovej hodnoty	účtovná hodnota akcie	vlastný kapitál / počet kmeňových akcií	Účtovná hodnota akcie vypovedá o tom, koľko vlastného kapitálu podniku pripadá na jednu akciu. Účtovnú hodnotu akcie je účelné porovnávať s trhovou hodnotou akcie, ktorú stanovuje kapitálový trh.
	pomer trhovej ceny k účtovnej hodnote akcie	trhová cena akcie / účtovná hodnota akcie	Hodnota vyššia ako 1 vypovedá o tom, že akcie sa na trhu predávajú drahšie ako je ich účtovná hodnota. Ide najmä o spoločnosti, ktoré majú vysoký potenciál ziskovosti.
	čistý zisk na akciu	čistý zisk / počet kmeňových akcií	Tento ukazovateľ je pre akcionárov najdôležitejší, pretože odráža výkonnosť podniku.
	pomer trhovej ceny akcie k zisku na akciu	trhová cena akcie / čistý zisk na akciu	Ukazovateľ informuje o celkovom trhovom ohodnotení podniku. Hovorí o tom, koľko sú investori ochotní zaplatiť za peňažnú jednotku zisku na akciu.

Obr.5. Ukazovatele trhovej hodnoty

Zdroj: <http://www.podnikajte.sk/Data/881/UserFiles/prilohy/pomerove-ukazovatele-financnej-analyzy.pdf>

Ukazovatele zadlženosti	celková zadlženost	cudzí kapitál / celkový kapitál	Vypovedá o stupni zadlženosti podniku, o rozsahu využívania dlhov na financovanie podniku. Za vysokú zadlženost sa považuje úroveň viac ako 50% , max 70% celkového kapitálu. Kapitálová štruktúra je veľmi závislá od odvetvia, v ktorom podnik pôsobí
	stupeň samofinancovania	vlastný kapitál / celkový kapitál	Vypovedá o finančnej nezávislosti, vybavenosti vlastným kapitálom na krytie potrieb podniku.
	úrokové krytie	(zisk pred zdanením + nákladové úroky) / nákladové úroky	Vypovedá o schopnosti podniku hradiť cenu cudzieho kapitálu, t.j. úrok. Dáva informáciu o tom, koľkokrát je zisk pred zdanením a úrokmi vyšší ako samotné nákladové úroky. Za optimum sa považuje hodnota 5, nemala by klesnúť pod 3.
	finančná páka	cudzí kapitál/vlastný kapitál	Vypovedá o štruktúre finančných zdrojov podniku
	dlhodobé krytie stálych aktív	(vlastný kapitál + dlhodobý cudzí kapitál) / stále aktíva	Ukazovateľ vyjadruje, aká časť dlhodobého majetku je financovaná z dlhodobých zdrojov. Hodnota ukazovateľa by mala byť väčšia, nanajvýš rovná 1.

Obr.6. Ukazovatele zadlženosti

Zdroj: <http://www.podnikajte.sk/Data/881/UserFiles/prilohy/pomerove-ukazovatele-financnej-analyzy.pdf>

Podľa Chajdiaka (2004, s. 25-42) sa dajú relatívne ukazovatele rozdeliť do štyroch hlavných skupín, a to podľa toho, z akých účtovných, resp. neúčtovných údajov vychádzajú a na akú oblasť hospodárenia spoločnosti za zameriavajú:

- 1) Ukazovatele produktivity
- 2) Ukazovatele rentability
- 3) Ukazovatele bonity
- 4) Ostatné relatívne ukazovatele

Práve týmto skupinám ukazovateľov podľa Chajdiakovho rozdelenia sa budem ďalej venovať.

3.1 Ukazovatele produktivity práce

Ukazovatele produktivity sú v čitateli vyjadrené objemom produkcie a v menovateli niektorým z ukazovateľov vstupu do hospodárskeho procesu, prípadne výnosmi. Produktivita práce je dôležitý ukazovateľ, ktorý vyjadruje, ako efektívne je využitá ľudská práca v podniku. Konkrétny typ produktivity práce závisí od vybraného ukazovateľa

objemu produkcie. Tento objem produkcie môže byť charakterizovaný napr. výnosmi spolu, výnosmi z bežnej činnosti, výrobou tovaru, pridanou hodnotou, výsledkom hospodárenia a ďalšími. Najviac sa však odporúča použiť práve pridanú hodnotu. V menovateli sa dosadí priemerný evidenčný počet zamestnancov vo firme. (Chajdiak, 2004, s.26).

3.1.1 Produktivita práce z pridanej hodnoty

Tento typ produktivity práce vyjadruje, aký veľký je ekonomický prínos na jedného zamestnanca. Je to najdôležitejší ukazovateľ, čo sa týka produktivity. (Chajdiak, 2004, s.27)

Pre výpočet sa použije vzťah:

$$\text{Produktivita práce z pridanej hodnoty} = \frac{PH}{ZAM} \quad (1)$$

3.1.2 Produktivita práce z výnosov

Vypovedacia hodnota produktivity práce z výnosov býva vo všeobecnosti menšia, ako v prípade pridanej hodnoty, v praxi sa však používa častejšie. Tento typ produktivity predstavuje veľkosť celkového, alebo hrubého prínosu firmy na jedného zamestnanca (Chajdiak, 2004, s.27).

Vyjadruje ju vzťah:

$$\text{Produktivita práce z výnosov} = \frac{V}{ZAM} \quad (2)$$

3.2 Ukazovatele rentability

Rentabilita, alebo výnosnosť vyjadruje schopnosť podniku vytvárať nové zdroje prostredníctvom vloženého kapitálu. Znázorňuje, aký zisk bola spoločnosť schopná vytvoriť investovaním určitého kapitálu. (Knápková, Pavelková, 2010, s.96). Podľa Grunwalda (2007, s.78-79) je rentabilita dôležitou a mnohokrát rozhodujúcou súčasťou rozhodnutí, kde je potrebné zvážiť, aký prínos bude mať vynaloženie určitého množstva finančných prostriedkov. Výpočet rentability je nutný práve z toho dôvodu, že finančné prostriedky sú obmedzené. Spoločnosti preto musia dôkladne zvažovať, do ktorých

investičných projektov sa rozhodnú investovať a aký to bude mať dopad z dlhodobého hľadiska. Každý podnik má iné ciele, ukazovatele rentability slúžia ako určité meradlo úspešnosti podniku, a to vzhľadom na naplnenie týchto cieľov. Nemenej dôležitá, ako očakávaná výnosnosť, je aj miera rizika. Toto sú dva hlavné faktory, ktoré sú podstatné pre investorov. Tieto dva faktory na seba vzájomne pôsobia a vo všeobecnosti sa dá očakávať, že s rastúcou mierou výnosnosti rastie aj miera rizika. Dalo by sa zhrnúť, že tento ukazovateľ sa používa k hodnoteniu:

- Celkovej efektívnosti podniku a schopnosti podniku dosiahnuť
- intenzity využitia majetku
- miery zhodnotenia vloženého kapitálu

Ďalej bude rozobratý výpočet rentability vlastného kapitálu a tiež ziskovosti.

3.2.1 Rentabilita vlastného kapitálu

Pre majiteľa firmy je to veľmi dobrý ukazovateľ, čo sa týka efektívnosti firmy. Rentabilita vlastného kapitálu by mala dosahovať hodnotu vyššiu, ako je hodnota úrokovej miery na trvalé vklady v bankách. (Chajdiak, 2004, s.29). Tento ukazovateľ je v praxi používaný v rôznych modifikáciách, a to podľa účelu jeho použitia. V čitateli môže byť EBT, EBIT, EAT. Rozdielne prístupy môžu byť aj v prípade menovateľa. Základný prístup berie do úvahy celkový kapitál, to znamená, že neberie do úvahy zdroje financovania. (Grunwald, 2007, s.81). Aj Petřík (2009, s. 225) charakterizuje výnosnosť celkového kapitálu ako najdôležitejší ukazovateľ v oblasti ziskovosti.

Dôležitá je však aj rentabilita vlastného kapitálu, ako už bolo uvedené, z pohľadu vlastníkov podniku. Vypočíta sa zo vzťahu:

$$\text{Rentabilita VK} = \frac{\text{ZISK}}{\text{VK}} \cdot 100 \quad (3)$$

Je vyjadrená ako pomer zisku po zdanení a vlastného kapitálu, vynásobeného 100 (vyjadrenie v percentách). (Grunwald, 2007, s. 81-86)

3.2.2 Ziskovosť

Ziskovosť je vyjadrená vzťahom:

$$\text{Ziskovost} = \frac{\text{ZISK}}{\text{VÝNOSY}} \cdot 100 \quad (4)$$

Je to ďalší zo skupiny ukazovateľov rentability a vyjadruje efektívnosť práce celej firmy. Dá sa tiež vyjadriť ako podiel zisku na výnosoch. Odporúčaná ziskovosť je nad hodnotou 0,1 resp. 10%. (Chajdiak, 2004, s.30)

3.3 Ukazovatele bonity

Bonitu tvoria tri základné skupiny ukazovateľov:

- 1) Ukazovatele likvidity
- 2) Ukazovatele riadenia dlhu, resp. zadlženosti
- 3) Ukazovatele vybavenosti

3.3.1 Ukazovatele likvidity

Používanie ukazovateľov likvidity je jeden zo spôsobov, ako zistiť mieru ochrany pre veriteľov v oblasti poskytovania krátkodobého úveru na financovanie rôznych operácií podniku. Zameriava sa na likvidné aktíva spoločnosti. Jedná sa o aktíva, ktoré je, v prípade potreby, podnik schopný premeniť na finančnú hotovosť. (Helfert, 1987, s. 45) Podľa očakávanej miery istoty sa do čitateľa dosádzajú rôzne položky majetku, ktoré majú rôznu dobu likvidnosti (Knápková, Pavelková, 2010, s.89-90). Tieto ukazovatele, zjednodušene povedané, dávajú do pomeru na jednej strane to, čo je momentálne k dispozícii s tým, čo treba zaplatiť (Valach, 1999, s. 324).

3.3.1.1 Okamžitá likvidita (*L1, cashratio*)

Okamžitú likviditu vypočítame zo vzťahu:

$$L1 = \frac{\text{Finančné účty}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (5)$$

Odporúčaná hodnota okamžitej likvidity je z intervalu <0,2;0,5>. (Chajdiak, 2004, s.33)

Okamžitá likvidita predstavuje momentálnu schopnosť spoločnosti hrať záväzky. Do finančných účtov sa radujú peniaze v hotovosti a nabežných účtoch, volne obchodovateľné krátkodobé cenné papiere, šeky a podobne. (Sedláček, 2007, s. 67)

3.3.1.2 Rýchla likvidita (L2, quickratio)

Rýchla, alebo tiež krátkodobá likvidita je vyjadrená zo vzťahu:

$$L2 = \frac{\text{Krátkodobé pohľadávky} + \text{finančné účty}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (6)$$

L2 podáva o podniku informáciu, či je schopný hradiť svoje krátkodobé záväzky. Odporúča sa, aby mala rýchla likvidita hodnoty od 1 do 1,5. Z toho vyplýva, že ak je súčet krátkodobých pohľadávok a finančných účtov (okrem účtov s dobou viazanosti viac ako 1 rok) v bankách väčší ako krátkodobé záväzky spoločnosti, potom je spoločnosť likvidná. Na druhej strane by však tento pomer nemal byť výrazne nad hranicou udávanej hodnoty 1,5. V takom prípade je vhodné zvážiť presun nadmerného množstva finančných prostriedkov do inej položky aktív, napr. do neobežného majetku. (Chajdiak, 2004, s. 32)

3.3.1.3 Bežná likvidita (L3, currentratio)

Bežná likvidita určuje krátkodobú solventnosť firmy. Je vyjadrená zo vzťahu:

$$L3 = \frac{\text{Zásoby} + \text{Krátkodobé pohľadávky} + \text{finančné účty}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (7)$$

Odporúča sa, aby sa hodnoty bežnej likvidity nachádzali v intervale <1,5;2,5>. (Chajdiak, 2004, s.32) Zásoby, krátkodobé pohľadávky a finančné účty tvoria obežné aktíva. L3 sleduje, ako tieto aktíva pokrývajú krátkodobé záväzky. Táto likvidita je charakteristická tým, že je citlivá na štruktúru a reálne oceňovanie zásob a takisto na štruktúru pohľadávok vzhľadom k ich neplateniu v termíne. Spoločnosť s nesprávnou štruktúrou sa môže ocitnúť v neprijemnej finančnej situácii, pretože môže trvať dlho, pokiaľ sa zásoby premenia na hotovú výrobu a tiež budú potom predané a takisto môže dlho trvať, pokiaľ predaná výroba bude uhradená. (Sedláček, 2007, s. 66)

3.3.2 Zadlženosť

Ukazovateľ zadlženosti charakterizuje, v akom rozsahu sa firma financuje cudzími zdrojmi, tzn. Pomer medzi vlastným a cudzím kapitálom. Tento pomer je vyjadrený:

$$\text{Zadlženost} = \frac{\text{Cudzí kapitál}}{\text{Celkový kapitál}} \quad (8)$$

Existuje viacero odporúčaní vo vzťahu s maximálnou prípustnou mierou cudzieho kapitálu v celkovej kapitálovej štruktúre podniku. Niekde sa uvádza najviac 30%, niektoré voľnejšie odporúčania sa pohybujú na úrovni až 60%. Vo všeobecnosti by sa však dalo povedať, že odporúčaná miera cudzieho kapitálu je maximálne 50% z celkového kapitálu podniku. Táto miera závisí individuálne od každého podniku. Nevýhodou cudzích zdrojov je to, že so zvyšujúcou sa mierou cudzích zdrojov rastú aj náklady na ne. Tak isto sa so zvyšujúcim sa zadlžením zvyšuje aj veriteľské riziko. (Chajdiak, 2004, s. 34)

3.3.3 Vybavenosť

Vybavenosť vlastného kapitálu celkovým kapitálom sa tiež nazýva aj finančná páka. Vyjadruje ju vzťah:

$$\text{Finančná páka} = \frac{VK + CK}{VK} = \frac{\text{Celkový kapitál}}{VK} \quad (9)$$

Minimálna hodnota tohto ukazovateľa môže byť 1, a to v prípade, že podnik nedisponuje žiadnym cudzím kapitálom. (Chajdiak, 2004, s. 37)

3.4 Ukazovatele aktivity

Poslednou skupinou pomerových ukazovateľov, ktorou sa budem zaoberať, je skupina ukazovateľov aktivity, resp. riadenia aktív. Podľa Sedláčka (2007, s. 60-63) Tento ukazovateľ charakterizuje, ako podnik hospodári so svojimi aktívami. Snaží sa nájsť optimálne množstvo aktív, ktoré by mal podnik držať, pretože ak ich má príliš veľa, vznikajú mu zbytočné náklady, naopak, ak ich má málo, môže sa stať, že sa musí zrieknuť potenciálnych obchodných príležitostí. Existuje viacero ukazovateľov aktivity. Do tejto skupiny patrí napr. viazanosť celkových aktív, obrat celkových aktív, obrat stálych aktív, obrat zásob, doba obratu zásob, doba splatnosti pohľadávok atď.

V tejto práci bližšie rozoberiem len posledné dva zmienené ukazovatele, a to dobu obratu zásob a dobu splatnosti pohľadávok.

3.4.1 Doba obratu zásob

Tento ukazovateľ udáva, ako dlho trvá jeden obrat, čiže ako dlho trvá než sa z peňazí premenených na výrobky stanú opäť peniaze (Knápková, Pavelková, 2010, s.103) Sedláček (2007, s. 62) vysvetľuje DOZ ako počet dní, počas ktorých sú zásoby, pokiaľ sa jedná o suroviny a materiál, zaradené do spotreby. V prípade zásob vlastnej výroby je to počet dní do ich predaja. Všeobecne sa dá povedať, že to je pomer priemerného stavu zásob k priemerným denným tržbám. DOZ vyjadruje nasledujúca rovnica:

$$DOZ = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (10)$$

Podľa Chajdiaka (2004, s.40) je odporúčaná doba obratu zásob približne 60 a menej dní. Pri výpočte tohto ukazovateľa sa vyskytuje problém, že tržby sú vyjadrené v trhovej hodnote, na rozdiel od zásob, ktoré bývajú vyjadrené nákladovými cenami. Tak isto môžu nastať určité nezhody v tom, že tržby sú ročná intervalová hodnota a zásoby nie. Z toho dôvodu sa odporúča vyjadriť zásoby počas roka ako priemer.

3.4.2 Doba splatnosti pohľadávok

Doba splatnosti pohľadávok sa tak isto ako DOZ udáva v dňoch a vypočíta sa zo vzťahu:

$$DSP = \frac{\text{Pohľadávky}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (11)$$

Odporúčaná doba splatnosti pohľadávok je tak isto približne 60 a menej dní. (Chajdiak, 2004, s.40)

3.5 Metóda multiplikatívneho rozkladu zisku

Všeobecne multiplikatívne rozklady predstavujú viacero pomerových ukazovateľov pokope. Tieto ukazovatele charakterizujú určitý ekonomický proces a bývajú vyjadrené v relatívne jednoduchom tvare. Konkrétne multiplikatívny rozklad zisku (MRZ) môže byť vyjadrený ako:

$$Z = \frac{Z}{PH} \cdot \frac{PH}{V} \cdot \frac{V}{MAJ} \cdot \frac{MAJ}{VK} \cdot VK \quad (12)$$

Všetky tieto pomerové ukazovatele sú pomerne dôležité vzhľadom na samotný hospodársky proces. Ako je vidno vo vzorci, zisk sa zväčšuje, resp. znižuje podľa toho,

či sa zväčšuje, resp. znižuje pomer výsledku hospodárenia a pridanej hodnoty, pridanej hodnoty a výnosov, výnosov a celkového majetku, celkového majetku a vlastného kapitálu a vlastný kapitál. Pre výpočet zisku je potrebné do vzorca dosadiť konkrétne hodnoty za určité obdobie. V ďalšom kroku sa porovnávajú hodnoty tohto rozkladu s hodnotami za iné, najčastejšie minulé obdobie. Zmeny hodnôt za tieto obdobia sa potom dajú vyjadriť ako určité indexy zmeny:

$$I_Z = I_{Z/PH} * I_{PH/V} * I_{V/MAJ} * I_{MAJ/VK} * I_{VK} \quad (13)$$

Po vypočítaní indexov zmeny jednotlivých ukazovateľov môžeme konštatovať, ktoré ukazovatele pôsobili na rast, resp. pokles zisku pozitívne a ktoré negatívne. Tieto konštatovania je možné vysloviť aj na základe rozkladu celkovej zmeny zisku F_0 , a to na čiastky F_1 , F_2 , F_3 , F_4 a F_5 , ktoré boli spôsobené zmenami zmenami hodnôt jednotlivých ukazovateľov. Musí platiť vzťah:

$$F_0 = F_1 + F_2 + F_3 + F_4 + F_5 \quad (14)$$

K vyjadreniu hodnôt F_0 a F_1 až F_5 sa použije metóda logaritmického rozkladu, kde:

$$F_0 = Z_{2011} - Z_{2010} \quad (15)$$

$$F_1 = \frac{\log I_{Z/PH}}{\log I_Z} \times F_0 \quad (16)$$

$$F_2 = \frac{\log I_{PH/V}}{\log I_Z} \times F_0 \quad (17)$$

$$F_3 = \frac{\log I_{V/MAJ}}{\log I_Z} \times F_0 \quad (18)$$

$$F_4 = \frac{\log I_{MAJ/VK}}{\log I_Z} \times F_0 \quad (19)$$

$$F_5 = \frac{\log I_{VK}}{\log I_Z} \times F_0 \quad (20)$$

Po dosadení do jednotlivých vzorcov dostaneme hodnoty, kladné, alebo záporné. Podľa týchto hodnôt vieme určiť, ktoré ukazovatele multiplikatívneho rozkladu zisku pôsobili na zmenu zisku kladne, resp. záporne. Na záver môže byť vytvorený graf zisku.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 HISTÓRIA SPOLOČNOSTI

Spoločnosť MBT, a.s. je obchodná firma, ktorá bola založená spoločenskou zmluvou 14.8.1993 v Púchove a zapísaná do Obchodného registru 4.10.1993. Hlavnou obchodnou činnosťou spoločnosti je od jej vzniku predaj dopravných pásov. Toto rozhodnutie bolo ovplyvnené situáciou na trhu, ale aj tým, že v Púchove sa nachádza veľký výrobný podnik Continental Matador Rubber, bývalý Matador, ktorý patrí do nemeckej skupiny Continental a vyrába pneumatiky a dopravné pásy.

Spoločnosť sa v minulosti zameriavala prevažne na export, a to do krajín Balkánskeho polostrova (Macedónsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina atď.) a východnej Európy (Ukrajina, Rusko). Neskôr začala dovážať dopravné pásy aj do Českej republiky. Spoločnosť začala využívať obchodné kontakty a zameriavala sa aj na import, a to hlavne gumárenských výrobkov ako kaučuk a regenerát.

1.7.2002 došlo k zmene portfólia vlastníkov. Na začiatku roka 2008 zmenila spoločnosť svoje sídlo a tak isto aj obchodné meno. Z pôvodného Matador BeltTrade, a.s. vzniklo MBT, a.s. V súčasnosti sa spoločnosť venuje aj napr. Dovozu uhlia a bauxitu. Hlavným dôvodom bola snaha o diverzifikáciu predmetu podnikania, zníženia rizika a tak isto aj zníženému odbytu dopravných pásov spôsobeného krízou v posledných rokoch. Taktiež sa spoločnosť venuje aj predaju osobných ochranných pracovných pomôcok.

5 ANALÝZA ABSOLÚTNÝCH UKAZOVATEĽOV

V tejto časti sa budem venovať analýze absolútnych ukazovateľov, konkrétne analýze výnosov, nákladov a výsledku hospodárenia. Údaje potrebné pre túto analýzu sa nachádzajú vo výkaze ziskov a strát za jednotlivé roky. Sú to konkrétne roky 2011, 2010 a 2009.

5.1 Horizontálna analýza

5.1.1 Analýza výnosov

Pri analýze výnosov si celkové výnosy rozdelíme na:

1. Výnosy z hospodárskej činnosti
2. Výnosy z finančnej činnosti
3. Výnosy z bežnej činnosti
4. Výnosy z mimoriadnej činnosti

Najskôr sa pozrieme na horizontálnu analýzu výnosov, ktoré sú uvedené v tabuľke. Hodnoty v tabuľke sú uvedené v celých eurách.

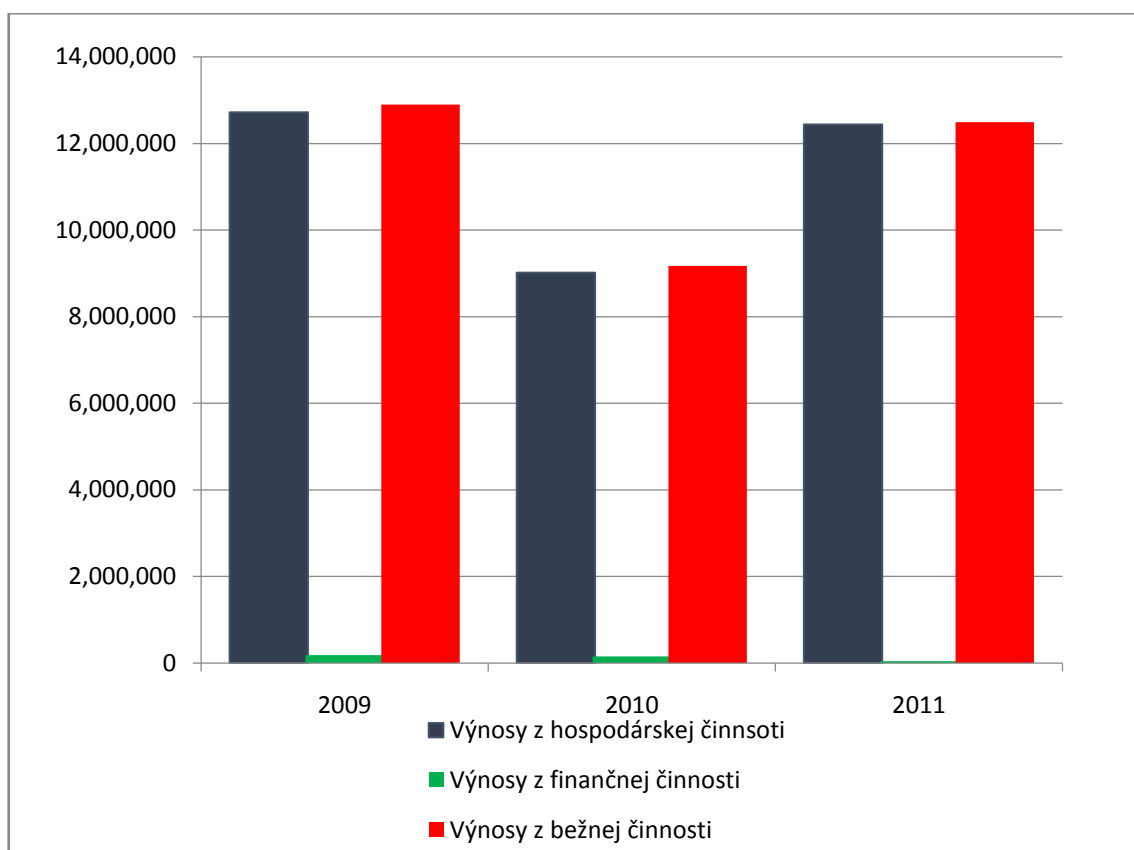
Tab. 1. Štruktúra výnosov v EUR

Výnosy	Rok			Absolútna zmena		Zmena v %	
	2009	2010	2011	09/10	10/11	09/10	10/11
Výnosy celkom	12 900 990	9 175 098	12 488 620	-3 725 892	3 313 522	-28,88	36,11
Výnosy z hospodárskej činnosti	12 718 064	9 021 331	12 441 992	-3 696 733	3 420 661	-29,07	37,92
Výnosy z finančnej činnosti	182 926	153 767	46 628	-29 159	-107 139	-15,94	-69,68
Výnosy z bežnej činnosti	12 900 990	9 175 098	12 488 620	-3 725 892	3 313 522	-28,88	36,11
Výnosy z mimoriadnej činnosti	0	0	0	0	0		

Zdroj: vlastné spracovanie

V analýze sú zahrnuté roky 2009 – 2011. Najskôr začnem analýzou celkových výnosov. V roku 2010 podniku klesli celkové výnosy o približne 30%, čo predstavuje 3 725 tis. €. Tento pokles bol spôsobený poklesom tržieb z predaja tovaru (približne 1 850 tis.€) a tak

isto znížením ostatných výnosov z hospodárskej činnosti, ktorý predstavoval približne rovnakú čiastku ako u tržieb z predaja tovaru. V roku 2011 zaznamenali celkové výnosy opäť vzostup, a to na porovnateľnú hodnotu s rokom 2009, konkrétne asi na 12,5 mil. €. V tomto roku však väčšinu výnosov tvorili tržby z predaja tovaru, a to viac ako 99%. V podstate vo všetkých rokoch zohrávajú kľúčovú úlohu výnosy z hospodárskej činnosti, čo znázorňuje aj graf dole, a to konkrétne tržby z predaja tovaru, kde ani v jednom s analyzovaných rokov neklesli tieto tržby pod 9 mil. €. Výnosy z finančnej činnosti teda logicky tvoria len minimálne percento s výnosov firmy. Tieto výnosy zahŕňajú výnosové úroky a kurzové zisky. Výnosové úroky nemá zmysel spomínať, pretože sú to položky, ktoré sa pohybujú v stovkách eur. Najvyššie kurzové zisky dosiahla spoločnosť v roku 2009, kedy predstavovali skoro 181 tis. €, čo má však slabú vypovedaciu hodnotu z dôvodu, že v tomto roku dosiahla tak isto najvyššie kurzové straty, a to ovplyvnilo finančný výsledok hospodárenia, na čo sa však pozriem v analýze výsledku hospodárenia. Z tabuľky je zrejmé, že čo sa týka mimoriadnych výnosov, spoločnosť ani jeden rok nezaznamenala žiadne mimoriadne výnosy. Nasledujúci graf prináša názornejšie porovnanie výnosov spoločnosti v jednotlivých rokoch.

Obr.7: Štruktúra výnosov v EUR

Zdroj: vlastné spracovanie

5.1.2 Analýza nákladov

Podobne ako pri analýze výnosov, aj náklady si rozdelíme na :

1. Náklady hospodárskej činnosti
2. Náklady finančnej činnosti
3. Náklady bežnej činnosti
4. Mimoriadne náklady.

V tabuľke sú uvedené akocelkové, tak aj čiastkové náklady za jednotlivé roky.

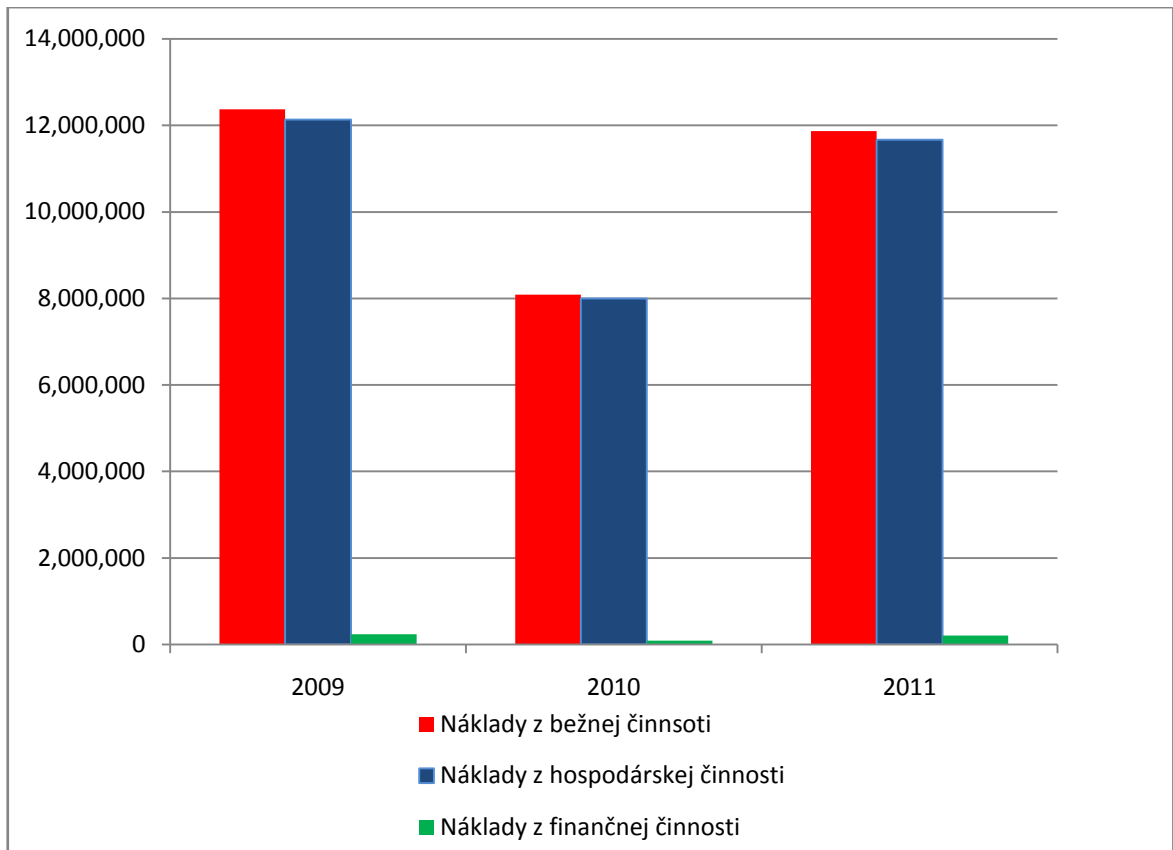
Tab. 2. Štruktúra nákladov v EUR

Náklady	Rok			Absolútna zmena		Zmena v %	
	2009	2010	2011	09/10	10/11	09/10	10/11
Náklady celkom	12 373 962	8 086 822	11 870 685	-4 287 140	3 783 863	-35	47
Náklady z hospodárskej činnosti	12 136 058	7 997 649	11 666 364	-4 138 409	3 668 715	-34	46
Náklady z finančnej činnosti	237 904	89 173	204 321	-148 731	115 148	-63	129
Náklady z bežnej činnosti	12 373 962	8 086 822	11 870 685	-4 287 140	3 783 863	-35	47
Náklady z mimoriadnej činnosti	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové náklady by mali mať podobný trend ako Celkové výnosy za jednotlivé roky (2009-2011). Tento fakt je spôsobený tým, že spoločnosť pracovala s približne rovnakou maržou, aj keď, samozrejme, v období krízy bola nútená túto svoju maržu znížiť. V roku 2010 sa znížili celkové náklady firmy o 35%, čo predstavuje približne 4,3 mil. Eur. V roku 2011 opäť náklady narástli, a to až o 48%, kedy spoločnosť zvýšila objem nakúpeného tovaru. Celkové náklady sú však z 98% tvorené nákladmi z hospodárskej činnosti, preto je vhodnejšie zamerať sa na tieto náklady. Je zaujímavé, že napriek poklesu výnosov z hospodárskej činnosti, ktoré tvoria najmä tržby z predaja tovaru, ktorý predstavoval 27%, pokles nákladov bol až o 34%, čo znamená, že v roku 2010 spoločnosť zvýšila svoju obchodnú maržu oproti roku 2009 z približne 12% na 21%. V roku 2011 náklady stúpili až o 47%. V tomto roku predstavovala obchodná marža opäť len necelých 14%. V bežnej činnosti sa nachádzajú náklady, ktoré sú za všetky roky porovnateľné a veľmi sa nemenia.

Sú to najmä Osobné náklady, ktoré zahŕňajú mzdové náklady, odmeny členom orgánov spoločnosti a náklady na sociálne poistenie. Náklady z finančnej činnosti sú tvorené len kurzovými stratami a ostatnými nákladmi na finančnú činnosť. Spoločnosť neviduje žiadne mimoriadne náklady, rovnako, ako to bolo aj pri výnosoch. Graf znázorňuje, že jednotlivé zložky nákladov boli pomerne porovnateľné v rokoch 2009 a 2011, v roku 2010 boli výrazne nižšie.

Obr.8: Štruktúra nákladov v EUR

Zdroj: vlastné spracovanie

5.1.3 Analýza výsledku hospodárenia

Tab. 3. Výsledok hospodárenia v EUR

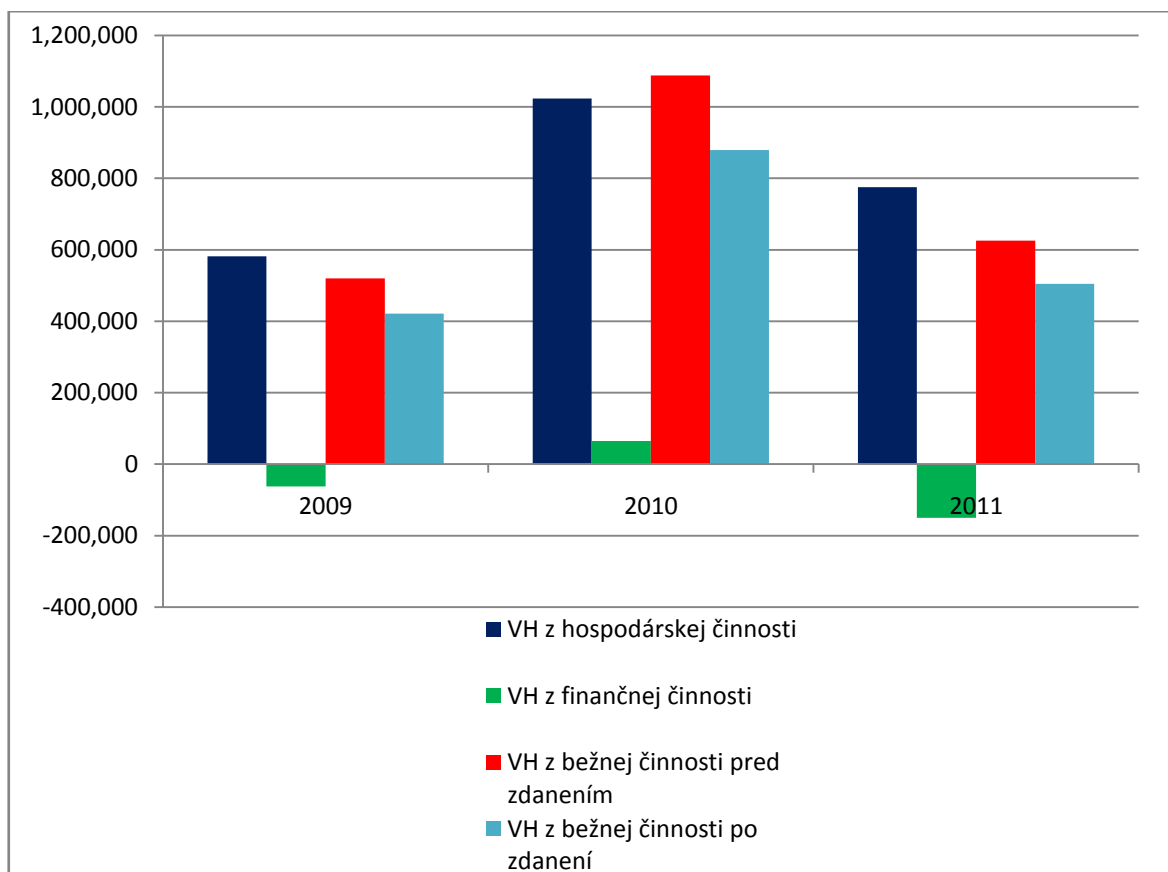
Výsledok hospodárenia	Rok			Absolútna zmena		Zmena v %	
	2009	2010	2011	09/10	10/11	09/10	10/11
VH z hospodárskej činnosti	582 006	1 023 682	775 628	441 676	-248 054	75,9	-24,2
VH z finančnej činnosti	-61 936	64 595	-150 243	126 531	-214 838	204,3	332,6
VH z bežnej činnosti pred zdanením	520 070	1 088 276	625 385	568 206	-462 891	109,3	-42,5
VH z bežnej činnosti po zdanení	421 281	879 705	504 895	458 424	-374 810	108,8	-42,6
VH za účtovné obdobie pred zdanením	520 070	1 088 276	625 385	568 206	-462 891	109,3	-42,5
VH za účtovné obdobie po zdanení	421 281	879 705	504 895	458 424	-374 810	108,8	-42,6

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza výsledku hospodárenia bude vychádzať z prechádzajúcich dvoch analýz, tzn. Z analýzy výnosov a analýzy nákladov. Na výsledok hospodárenia (ďalej VH) vplývalo mnoho faktorov, ktoré ho ovplyvnili či už kladne, alebo záporne. Ako znázorňuje tabuľka, porovnávané sú výsledky hospodárenia za jednotlivé roky z hospodárskej, finančnej a bežnej činnosti. VH z bežnej činnosti tvorí súčet predchádzajúcich dvoch VH a uvádza sa ako pred zdanením, tak aj po zdanení. VH za účtovné obdobie je totožný s VH z bežnej činnosti, pretože spoločnosť nevznikli žiadne mimoriadne výnosy ani náklady, a preto sa VH z mimoriadnej činnosti rovná 0. Najskôr porovnáme VH z hospodárskej činnosti. Ako je vidno v grafe, VH z hospodárskej činnosti za rok 2010 sa výrazne líši od predchádzajúceho roka, kde zaznamenal nárast až o 75%. V roku 2011 opäť VH klesol dosť výrazne, aj keď nie až na úroveň roku 2009. Tento fakt je spôsobený tým, že aj napriek tomu, že výnosy v roku 2010 boli nižšie, ako u ostatných dvoch rokoch, spoločnosť dokázala znížiť aj svoje náklady a pridaná hodnota tak bola vyššia, ako u ostatných rokoch. Zaujímavý je pohľad na VH z finančnej činnosti. Ako je vidno v grafe a tabuľke, kladný finančný VH zaznamenala spoločnosť len v roku 2010. Oproti predchádzajúcemu roku stúpol o viac ako 200% a v roku 2011 dokonca klesol o viac ako 330%. Tento fakt je spôsobený tým, že v rokoch 2009 a 2011 zaznamenala spoločnosť

pomerne vysoké kurzové straty, ktoré nedokázala pokryť kurzovými výnosmi a ostatnými finančnými výnosmi.

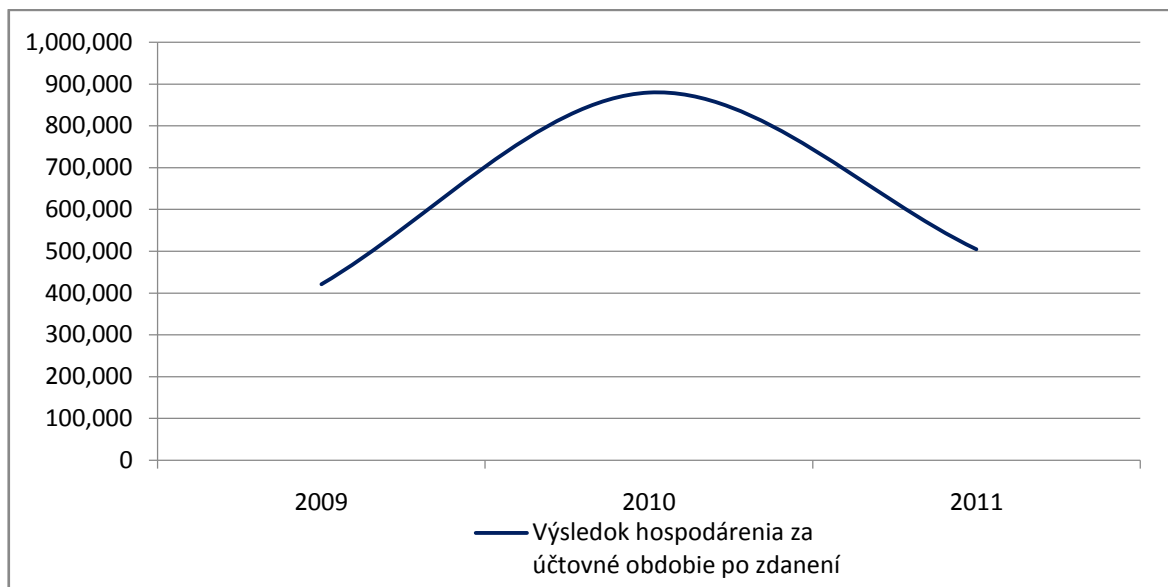
Tieto dva hospodárske výsledky tvoria VH z bežnej činnosti pred zdanením. Vidíme, že v roku 2010 sa tento VH výrazne odlišuje od predchádzajúceho, resp. nasledujúceho roku, a to až skoro o polovicu. V roku 2010 je teda hospodársky výsledok z bežnej činnosti pred zdanením zapríčinený najmä vyššou pridanou hodnotou a z finančnej činnosti najmä nízkymi kurzovými stratami. Ako už bolo spomenuté, ani v jednom z analyzovaných rokov spoločnosť nezaznamenala mimoriadne náklady, resp. výnosy, a preto je VH z mimoriadnej činnosti nulový. Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti je teda totožný s výsledkom hospodárenia za účtovné obdobie.

Obr.9: Výsledok hospodárenia v EUR

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre lepšie znázornenie celkového výsledku hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení slúži nasledujúci graf.

Obr.10: Výsledek hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení v EUR

Zdroj: vlastné spracovanie

5.1.4 Analýza majetku

Údaje pre horizontálnu analýzu majetku sú čerpané zo súvahy za roky 2009 až 2011. Majetok sa uvádza na strane aktív a hodnoty, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, sú hodnoty netto, čiže po odčítaní korekcií.

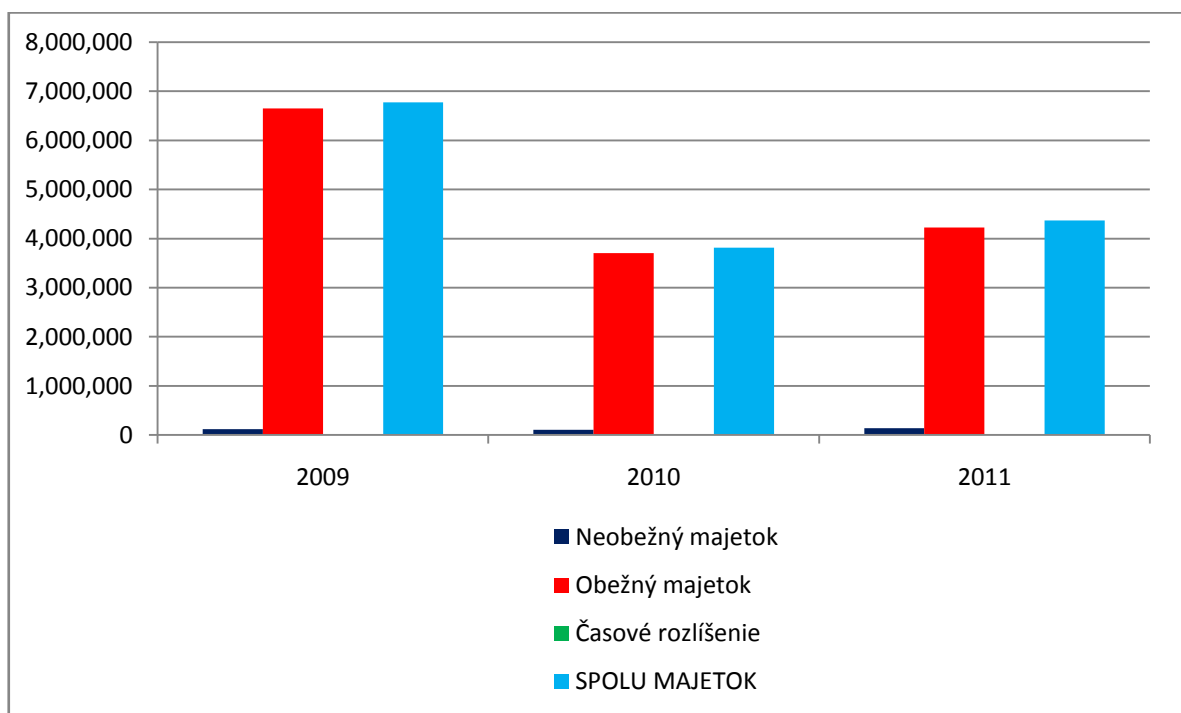
Tab. 4. Štruktúra majetku v EUR – horizontálna analýza

Majetok	Rok			Absolútna zmena		Zmena v %	
	2009	2010	2011	09/10	10/11	09/10	10/11
Neobežný majetok	119 962	104 070	138 706	-15 892	34 636	-13,2	33,3
Obežný majetok	6 647 116	3 703 505	4 224 916	-2 943 611	521 411	-44,3	14,1
Zásoby	1 671 415	411 956	805 247	-1 259 459	393 291	-75,4	95,5
Dlhodobé pohľadávky	0	3 845	3 845	3 845	0		0,0
Krátkodobé pohľadávky	3 296 326	1 605 979	1 397 102	-1 690 347	-208 877	-51,3	-13,0
Finančné účty	1 679 375	1 681 725	2 018 722	2 350	336 997	0,1	20,0
Časové rozlíšenie	5 429	6 660	5 386	1 231	-1 274	22,7	-19,1
SPOLU MAJETOK	6 772 507	3 814 235	4 369 008	-2 958 272	554 773	-43,7	14,5

Zdroj: vlastné spracovanie

Vezmeme si najskôr neobežný majetok. Neobežný majetok je tvorený dlhodobým nehmotným majetkom (DNM), dlhodobým hmotným majetkom (DHM) a dlhodobým finančným majetkom (DFM). V rokoch 2009 a 2010 spoločnosť disponovala len DHM,

a to konkrétne pozemkami, stavbami a samostatnými hnutelnými vecami. Hodnota pozemkov bola za tieto dva roky rovnaká, takže fakt, že sa hodnota neobežného majetku v roku 2010 znížila o približne 13% bol spôsobený tým, že sa znížila hodnota stavieb a samostatne hnutelných vecí. Najvyššia hodnota neobežného majetku bola v roku 2011, kedy podnik disponoval navyše aj finančným majetkom. To spôsobilo, že neobežný majetok stúpol o viac ako 33%. Majetkovú štruktúru ďalej tvorí obežný majetok. Obežný majetok zhrňa zásoby, dlhodobé pohľadávky, krátkodobé pohľadávky a finančné účty. V roku 2010 klesol obežný majetok takmer o polovicu oproti predchádzajúcemu roku. Výrazný podiel majú na tom zásoby, a to konkrétne tovar, ktorého hodnota klesla približne štvornásobne. Podieľajú sa na tom tiež pohľadávky z obchodného styku, ktoré klesli približne o polovicu. Vyplýva to však z toho, že spoločnosť v tomto roku mala nižšie náklady a výnosy, takže nakúpila menej tovaru, a preto nemohla mať ani takú vysokú hodnotu pohľadávok. V roku 2011 obežný majetok stúpol zhruba o pol milióna EUR, čo bolo opäť spôsobené najmä nárastom objemu tovaru. Poslednou zložkou majetkovej štruktúry je časové rozlíšenie, ktoré však tu nehrá dôležitú úlohu a nijako podstatne neovplyvňuje horizontálnu analýzu majetku.

Obr.11: Štruktúra majetku v EUR – horizontálna analýza

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2 Vertikálna analýza

5.2.1 Analýza majetku

Vertikálna analýza majetku má za úlohu vypovedať o tom, aká je majetková štruktúra podniku, tzn. aký podiel majú jednotlivé zložky majetku na majetku celkovom.

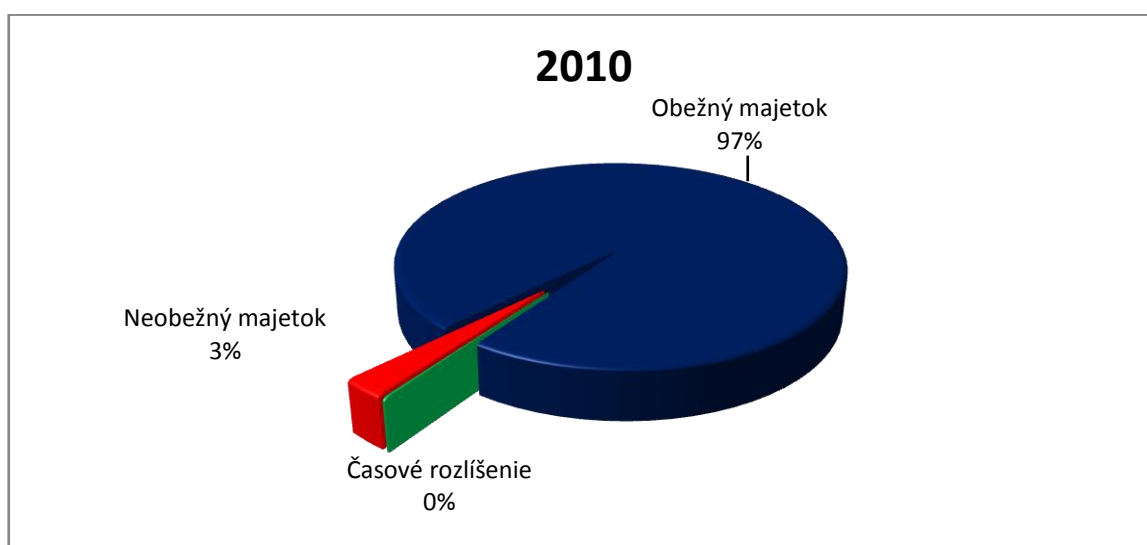
Najskôr som porovnával podiel troch hlavných zložiek majetku. Majetok tvorí neobežný majetok, obežný majetok a časové rozlíšenie. V tabuľke je vidno, že prakticky celý majetok je tvorený obežným majetkom, ktorého podiel na celkovom majetku sa v jednotlivých rokoch pohybuje v intervale 96 - 99%.

Tab. 5. Majetok v EUR – vertikálna analýza

Majetok	Rok			Podiel na celkovom majetku v %		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Neobežný majetok	119 962	104 070	138 706	1,8	2,7	3,2
Obežný majetok	6 647 116	3 703 505	4 224 916	98,1	97,1	96,7
Časové rozlíšenie	5 429	6 660	5 386	0,1	0,2	0,1
SPOLU MAJETOK	6 772 507	3 814 235	4 369 008	100,0	100,0	100,0

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre ilustráciu som si vybral jeden z rokov, a to rok 2010, ktorý ja však veľmi podobný ostatným rokom

Obr.12: Majetková štruktúra – vertikálna analýza

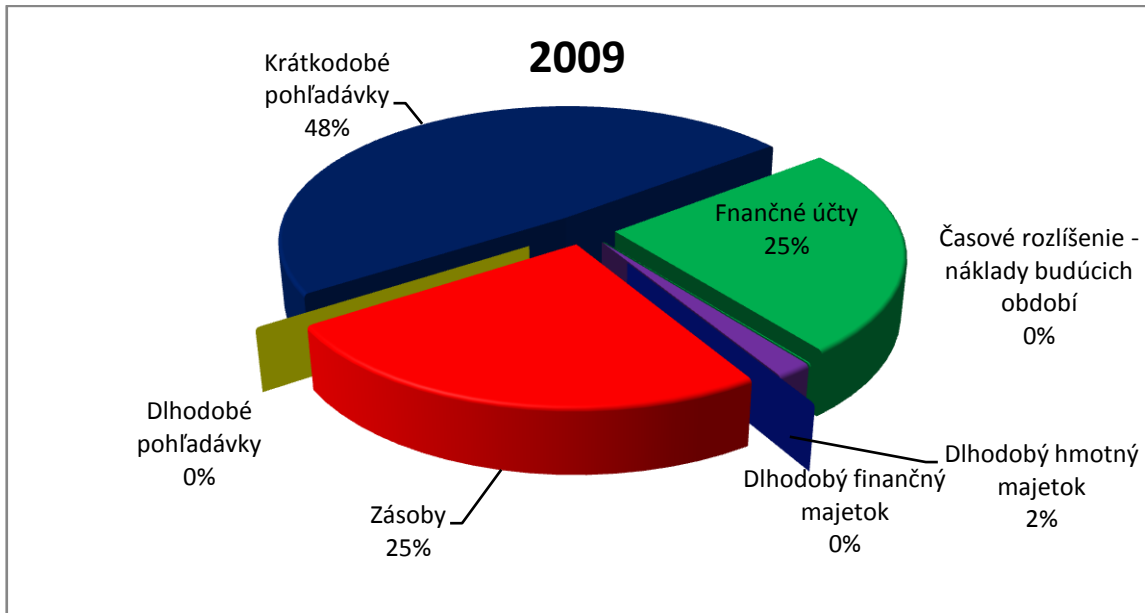
Zdroj: vlastné spracovanie

V ďalšej tabuľke je už podrobnejšie rozpísaná štruktúra majetku spoločnosti. Vidíme, že najväčší podiel na majetku majú vo všetkých troch rokoch krátkodobé pohľadávky. V roku 2009 je tento podiel okolo 48%, v roku 2010 42% a v roku 2011 32%. Sú tvorené najmä pohľadávkami z obchodného styku, zbytok, len malé percento tvoria daňové pohľadávky. Druhý najväčší podiel na majetku, a to najmä v posledných dvoch rokoch, majú finančné účty, ktoré patria do obežného majetku. V roku 2009 sa podielajú na majetku takmer 25 percentami, v rokoch 2010 a 2011 až okolo 45 percentami. Sú tvorené účtami v bankách a peniazmi. Peniaze však tvoria zanedbateľné percento. Tretia dôležitá zložka majetku sú zásoby. Spoločnosť MBT a.s. je obchodná firma, z čoho vyplýva že zásoby sú tvorené tovarom. Najvyšší podiel majú zásoby v roku 2009, a to skoro 25%, naopak najnižší v roku 2010, kde tvorili 10,8% majetku. Je to spôsobené tým, že v roku 2010 spoločnosť držala viacej peňazí na účtoch ako v tovare.

Tab. 6. Majetková štruktúra podniku v EUR

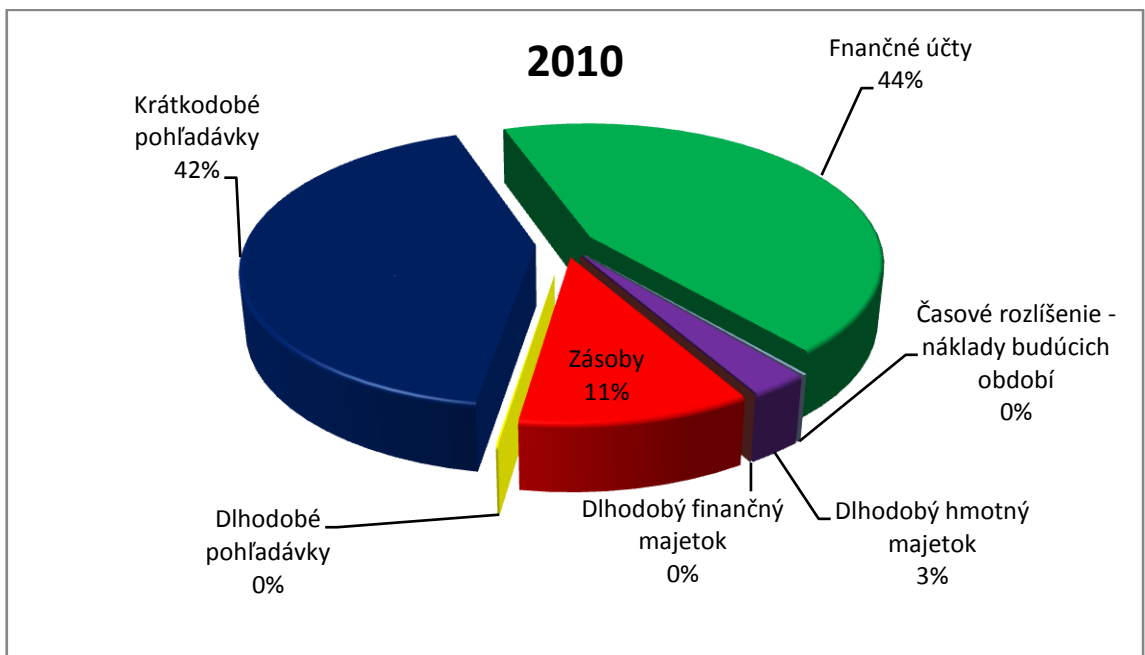
Majetok	Rok			Podiel na celkovom majetku v %		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Dlhodobý hmotný majetok	119962	104070	97722	1,8%	2,7%	2,2%
Dlhodobý finančný majetok	0	0	40984	0,0%	0,0%	0,9%
Zásoby	1 671 415	411 956	805 247	24,7%	10,8%	18,4%
Dlhodobé pohľadávky	0	3 845	3 845	0,0%	0,1%	0,1%
Krátkodobé pohľadávky	3 296 326	1 605 979	1 397 102	48,7%	42,1%	32,0%
Finančné účty	1 679 375	1 681 725	2 018 722	24,8%	44,1%	46,2%
Časové rozlíšenie - náklady budúcich období	5 429	6 660	5 386	0,1%	0,2%	0,1%
SPOLU MAJETOK	6 772 507	3 814 235	4 369 008	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: vlastné spracovanie

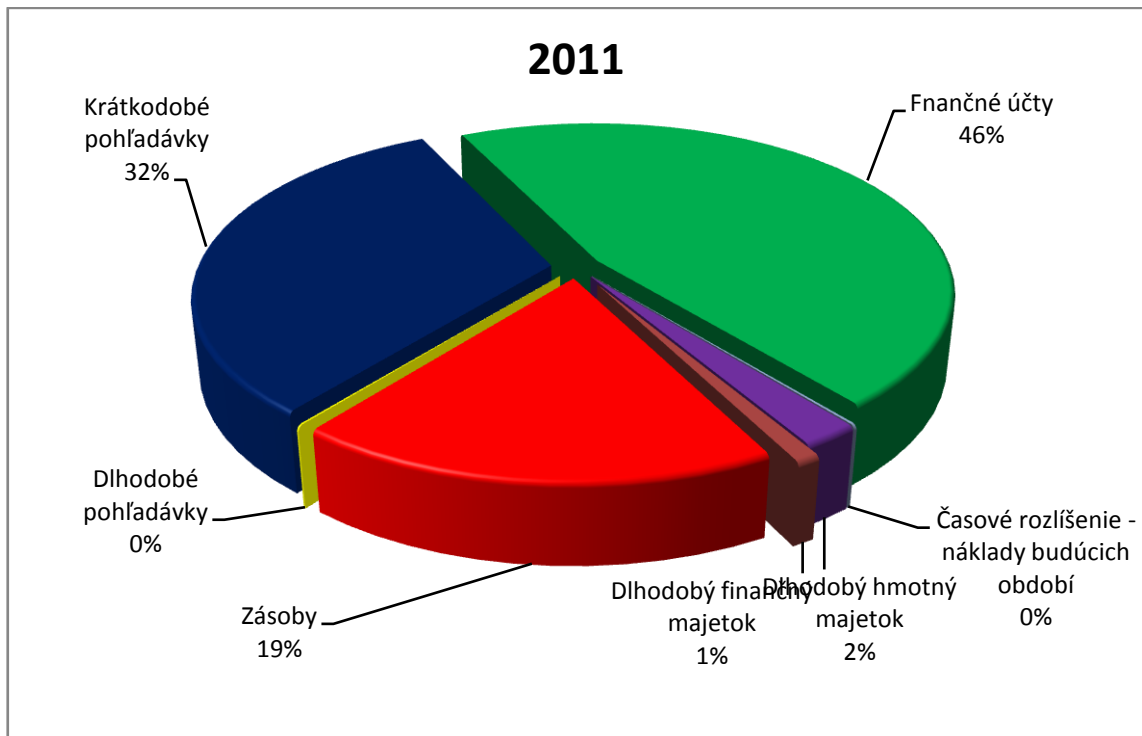
Obr.13: Majetková štruktúra podniku, rok 2009

Zdroj: vlastné spracovanie

Obr.14: Majetková štruktúra podniku, rok 2010

Zdroj: vlastné spracovanie

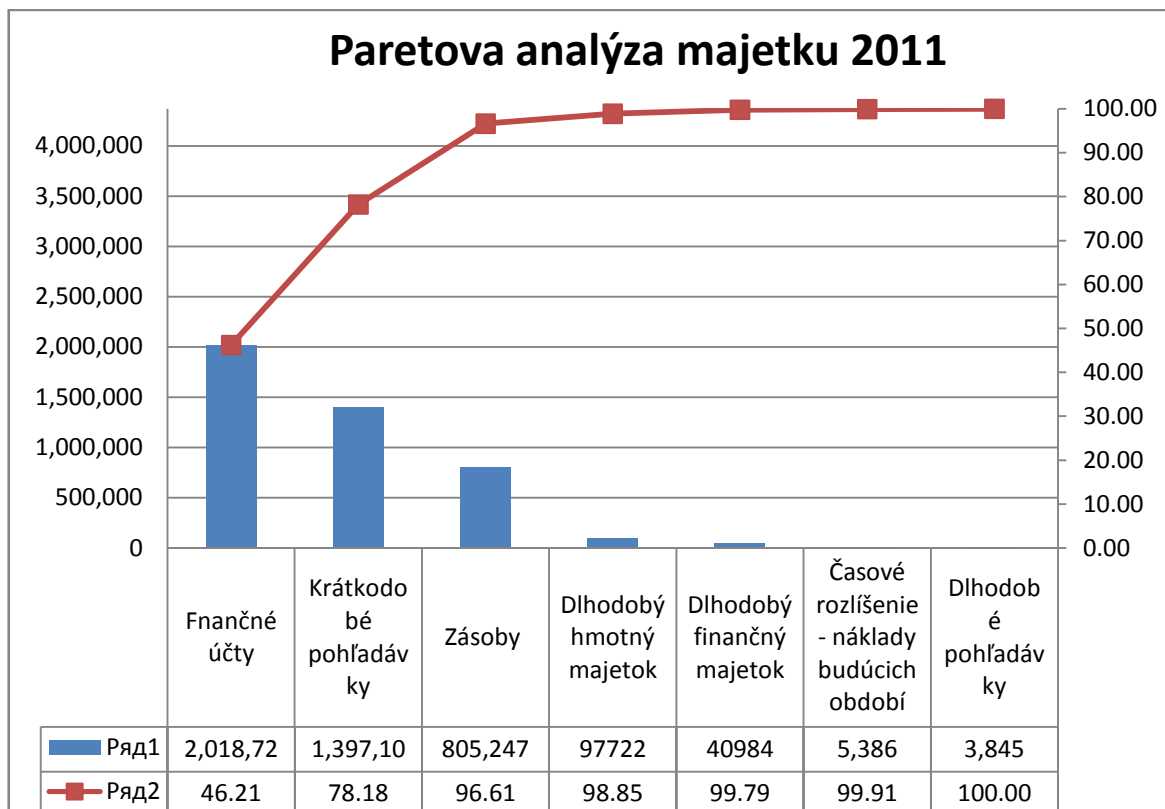

Obr.15: Majetková štruktúra podniku, rok 2011

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2.1.1 Paretova analýza

Na ilustráciu majetkovej štruktúry podniku som vytvoril graf Paretovej analýzy. Z tohto grafu je zrejmé, že majetok podniku je prakticky tvorený len troma položkami, a to finančnými účtami, krátkodobými pohľadávkami a zásobami, pričom najväčší podiel majú práve finančné účty. Tieto tri položky spolu tvoria viac ako 96% majetkovej štruktúry podniku, čo dokazuje práve Paretova analýza-

Obr.16: Paretova analýza majetku, rok 2011

Zdroj: vlastné spracovanie

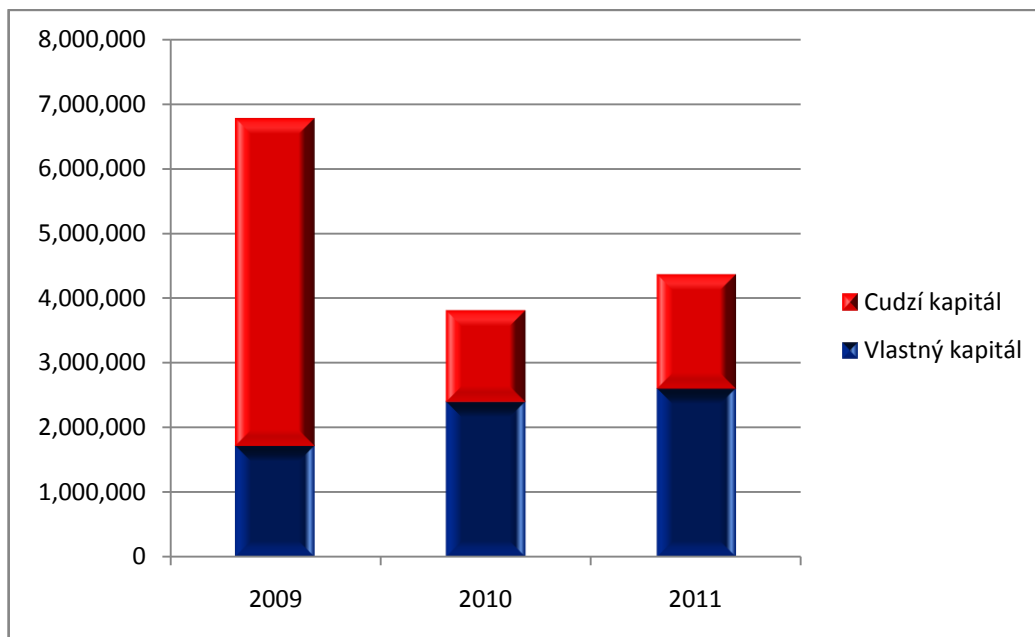
5.2.2 Analýza kapitálovej štruktúry

Analýza kapitálu by mala ukázať kapitálovú štruktúru podniku, koľko percent tvoria vlastné a koľko cudzie zdroje a podobne. Údaje sú čerpané tak isto zo súvahy za jednotlivé roky, a to zo strany pasív.

Tab. 7. Kapitálová štruktúra podniku v EUR

Kapitál	Rok			Podiel na celkovom majetku v %		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Vlastný kapitál	1 718 985	2 398 690	2 603 585	25,4%	62,9%	59,6%
Cudzí kapitál	5 053 522	1 415 545	1 765 423	74,6%	37,1%	40,4%
Celkový kapitál	6 772 507	3 814 235	4 369 008	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: vlastné spracovanie

Obr.17: Kapitálová štruktúra podniku

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2.2.1 Analýza vlastného kapitálu

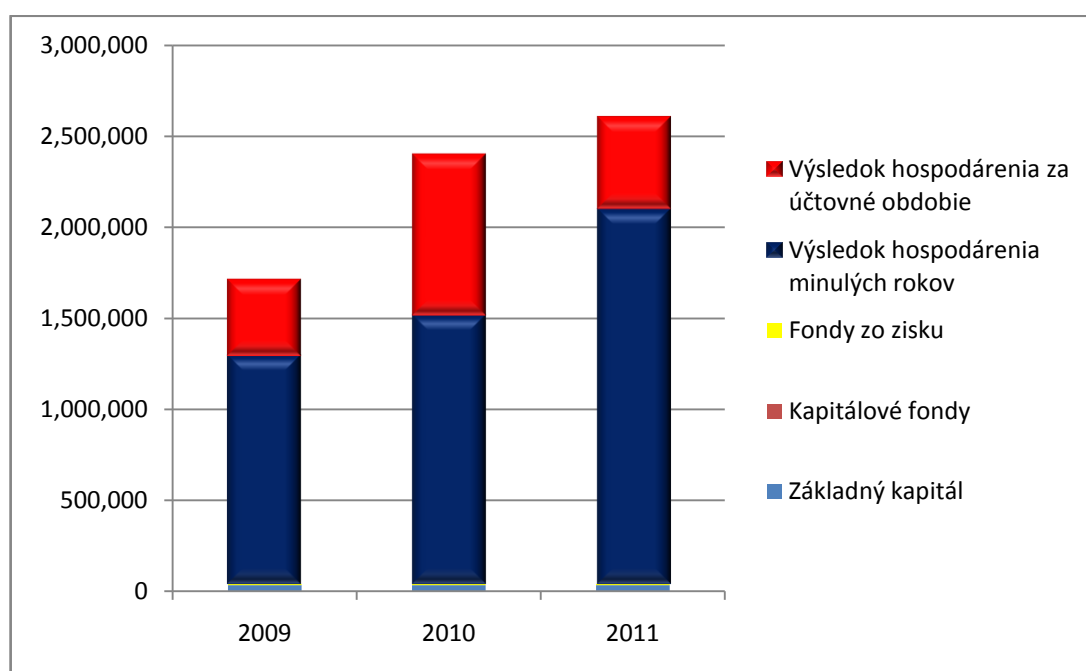
Ako je vidno v tabuľke, resp. grafe, kapitálová štruktúra bola v každom roku iná. Kým v roku 2009 tvoril cudzí kapitál $\frac{3}{4}$ celkového majetku, v roku 2010 to bolo o niečo viac ako $\frac{1}{3}$. V roku 2011 to bolo približne 40%. Jednotlivé zložky vlastného aj cudzieho kapitálu znázorňujú nasledujúce tabuľky.

Tab. 8. Štruktúra VK v EUR

Vlastný kapitál	Rok			Podiel na celkovom majetku v %		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Základný kapitál	33 200	33 200	33 200	2%	1%	1%
Kapitálové fondy	0	0	0	0%	0%	0%
Fondy zo zisku	6 970	6 971	6 971	0%	0%	0%
Výsledok hospodárenia minulých rokov	1 257 534	1 478 814	2 058 519	73%	62%	79%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	421 281	879 705	504 895	25%	37%	19%
VLASTNÝ KAPITÁL	1 718 985	2 398 690	2 603 585	100%	100%	100%

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza celkového kapitálu sa môže rozdeliť na dve analýzy, a to analýzu vlastného kapitálu a cudzieho kapitálu. Najskôr analýza vlastného kapitálu. Z tabuľky, resp. grafu je zrejmé, že väčšina vlastného kapitálu je tvorená výsledkom hospodárenia. Ten sa ďalej delí na výsledok hospodárenia minulých rokov, ktorý tvorí najväčšiu časť vlastného kapitálu, a to od 62 do 79% za jednotlivé roky, a výsledok hospodárenia za bežné obdobie, ktorý tvorí 19 až 37% vlastného kapitálu. Základný kapitál sa za jednotlivé roky nemenil, stále mal hodnotu 33 200€ a tvoril približne 1 až 2% vlastného kapitálu. Kapitálové fondy boli za všetky tri roky nulové a fondy zo zisku tvorili zanedbateľnú položku, pretože sa pohybovali pod úrovňou 1% vlastného kapitálu.

Obr.18: Štruktúra VK podniku

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2.2.2 Analýza cudzieho kapitálu

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené položky, ktoré tvoria cudzí kapitál. Ako je v tabuľke vidno, do vertikálnej analýzy sú zahrnuté len tri položky, a to rezervy, dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky. Spoločnosť neviduje žiadne krátkodobé finančné výpomoci ani bankové úvery, čo svedčí o jej dobrom ekonomickom a finančnom stave, pretože financie čerpá z vlastných zdrojov. Z týchto troch položiek tvoria najpodstatnejšiu časť krátkodobé záväzky, a to vždy viac ako 99%. Krátko dobe záväzky sú tvorené v prevažnej miere

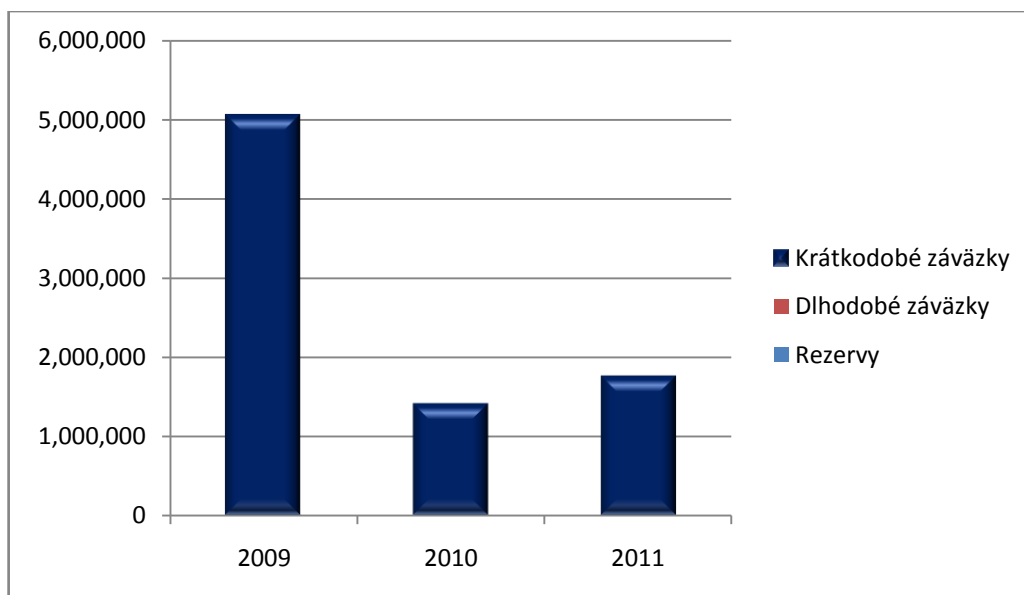
závázkami z obchodného styku a len malé percento tvoria nevyfakturované dodávky. Rezervy a dlhodobé záväzky tvoria úplné minimum, maximálne 0,5%.

Tab. 9. Štruktúra CK v EUR

Cudzí kapitál	Rok			Podiel na celkovom majetku v %		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Rezervy	6 207	8 372	8 259	0,1%	0,6%	0,5%
Dlhodobé záväzky	2 376	1 401	909	0,0%	0,1%	0,1%
Krátkodobé záväzky	5 044 939	1 405 772	1 756 255	99,8%	99,3%	99,5%
Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
Bankové úvery	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
CUDZÍ KAPITÁL	5 053 522	1 415 545	1 765 423	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf tak isto znázorňuje, že dlhodobé záväzky a rezervy tvoria tak zanedbateľnú časť cudzieho kapitálu, že v ňom nie sú znázornené.

Obr. 19: Štruktúra CK podniku

Zdroj: vlastné spracovanie

6 ANALÝZA RELATÍVNYCH (POMEROVÝCH) UKAZOVATEĽOV

6.1 Produktivita práce

a) Produktivita práce z pridanej hodnoty

Produktivita práce je dôležitý pomerový ukazovateľ, pretože vyjadruje ekonomický prínos jedného zamestnanca pre firmu.

Podľa vzorca (1) si vypočítame produktivitu práce z pridanej hodnoty jednotlivé roky:

$$\text{Produktivita práce z pridanej hodnoty 2009} = \frac{682\,648}{4} = 170\,622$$

$$\text{Produktivita práce z pridanej hodnoty 2010} = \frac{1\,106\,291}{4} = 276\,572,75$$

$$\text{Produktivita práce z pridanej hodnoty 2011} = \frac{897\,672}{4} = 224\,418$$

b) Produktivita práce z výnosov

Podobne si po dosadení do vzorca (2) vypočítame produktivitu práce z výnosov:

$$\text{Produktivita práce z výnosov 2009} = \frac{12\,900\,990}{4} = 3\,225\,247,5$$

$$\text{Produktivita práce z výnosov 2010} = \frac{9\,175\,098}{4} = 2\,293\,774,5$$

$$\text{Produktivita práce z výnosov 2011} = \frac{12\,488\,620}{4} = 3\,122\,155,0$$

Tab. 10. Produktivita práce v EUR

Rok	2009	2010	2011
Produktivita práce z pridanej hodnoty	170 622,00	276 572,75	224 418,00
Produktivita práce z výnosov	3 255 257,50	2 293 774,50	3 122 155,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Podľa Tab.10. je ukazovateľ produktivity práce z pridanej hodnoty najvyšší v roku 2010, kedy sa firme podarilo vytvoriť pomerne vysokú pridanú hodnotu. Naopak, v tomto roku bola najnižšia produktivita práce z výnosov, pretože spoločnosť vykazovala najnižšie výnosy, avšak tak isto aj náklady, preto bola pridaná hodnota vysoká.

6.2 Rentabilita

6.2.1 Rentabilita vlastního kapitálu

Zisk může být jako před zdaněním, tak aj po zdanění. V tomto výpočte je použitý zisk, resp. výsledek hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení. Nasleduje výpočet za jednotlivé roky podľa vzorca (3):

$$\text{Rentabilita VK 2009} = \frac{428\,281}{1\,718\,985} = 24,9\%$$

$$\text{Rentabilita VK 2010} = \frac{879\,705}{2\,398\,690} = 36,7\%$$

$$\text{Rentabilita VK 2011} = \frac{504\,895}{2\,603\,585} = 19,4\%$$

Z výpočtov je vidno, je rentabilita vlastného kapitálu je na relatívne vysokej úrovni. Všeobecne by mala byť vyššia, ako úroková miera na trvalé vklady v bankách. Najvyššiu rentabilitu firma zaznamenala v roku 2010, a to na úrovni takmer 37%, naopak najnižšiu v roku 2011, a to len 19,4%, čo bolo spôsobené zníženým výsledkom hospodárenia a nárastom vlastného kapitálu podniku.

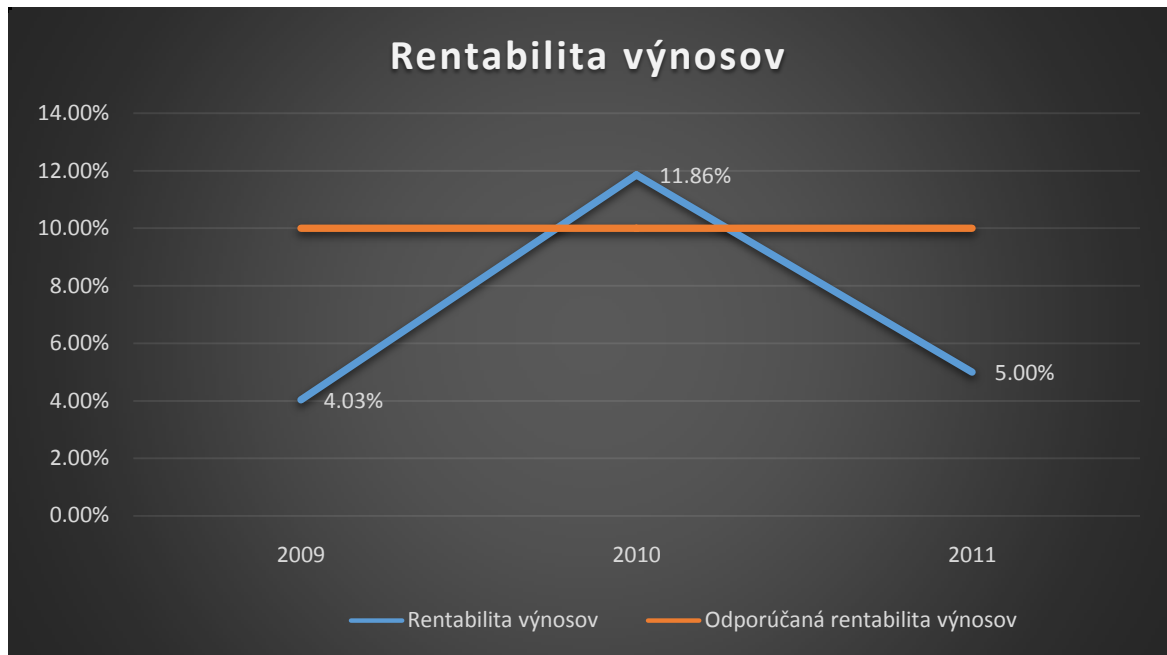
6.2.2 Rentabilita výnosov

Podľa vzorca (4) vypočítame rentabilitu výnosov:

$$\text{Rentabilita výnosov 2009} = \frac{520\,070}{12\,900\,990} \times 100 = 4,03\%$$

$$\text{Rentabilita výnosov 2010} = \frac{1\,088\,276}{9\,175\,098} \times 100 = 11,86\%$$

$$\text{Rentabilita výnosov 2011} = \frac{625\,385}{12\,488\,620} \times 100 = 5,00\%$$

Obr.20. Rentabilita výnosov

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako môžeme vidieť v grafe, oranžová priamka znázorňuje hranicu 10%, čo predstavuje minimálne odporúčané percento výnosnosti. Rentabilita výnosov v rokoch 2009 a 2011 je porovnateľná, a to 4 až 5%, čo znamená, že rentabilita výnosov v týchto rokoch bola na nízkej úrovni. Rentabilita výnosov pod 10% je pomerne málo. Aj keď je všeobecne odporúčaná minimálna hranica 10%, každá firma by sa mala snažiť ešte o vyššie percento. Konkrétne pre tento prípad je však za určitých okolností postačujúcich aj 5%, a to vzhľadom na silnú konkurenciu na trhu. V roku 2010 však rentabilita výnosov presiahla minimálnu hranicu, kedy bola takmer 12%, čo je slušný podiel. Tento pohľad však môže byť mierne skreslený, pretože napriek nízkym výnosom dosiahla spoločnosť v tomto roku vysoký zisk. Bolo to spôsobené tým, že vzhľadom na zlú situáciu na trhu v tomto roku dosiahla spoločnosť nízke náklady na nákup tovaru.

6.3 Bonita

6.3.1 Likvidita

Prvým ukazovateľom je ukazovateľ likvidity. Existuje však viacero ukazovateľov likvidity.

6.3.1.1 Okamžitá likvidita – L1, cashratio

Do finančních účtov sa nezarátavajú účty v bankách s dobou viazanosti viac ako jeden rok, tými však spoločnosť nedisponuje. Krátkodobé záväzky sú tvorené celkovými krátkodobými záväzkami, krátkodobými finančnými výpomocami a bežnými bankovými úvermi. Ani v jednom roku však spoločnosť neviduje druhú a tretiu spomínanú položku. Dosadením do vzorca (5) dostaneme:

$$L1\ 2009 = \frac{1\ 681\ 725}{5\ 044\ 939} = 0,33$$

$$L1\ 2010 = \frac{1\ 681\ 725}{1\ 405\ 772} = 1,20$$

$$L1\ 2011 = \frac{2018722}{1756255} = 1,15$$

Odporúča sa, aby sa hodnota okamžitej likvidity nachádzala v intervale $\langle 0,2;0,5 \rangle$. Vidíme, že v tomto intervale sa nachádza rok 2009, kedy hodnota L1 predstavovala 0,33. V rokoch 2010 a 2011 bola hodnota finančných účtov vyššia ako zväzkov, preto sa hodnoty v týchto rokoch pohybovali nad úrovňou 1.

6.3.1.2 Rýchla likvidita – L2, quickratio

Rýchlu likviditu vypočítame pomocou vzorca (6):

$$L2\ 2009 = \frac{3296326 + 2018722}{5\ 044\ 939} = 3,03$$

$$L2\ 2010 = \frac{1605979 + 2018722}{1\ 405\ 772} = 2,58$$

$$L2\ 2011 = \frac{1397102 + 2018722}{1756255} = 1,94$$

Odporúča sa, aby sa výsledné hodnoty nachádzali v intervale $\langle 1;1,5 \rangle$. V tomto intervale sa nenachádza hodnota ani jedného z analyzovaných rokov. Najbližšie je k tomu rok 2011, kedy je hodnota L2 1,94. Vysoké hodnoty nasvedčujú tomu, že spoločnosť nemá problém hradiť svoje krátkodobé záväzky, však vysoké hodnoty poukazujú aj na to, že firma má na finančných účtoch viac prostriedkov, ako by bolo postačujúce, čo môže byť niekedy neefektívne. Mala by preto zvážiť časť týchto prostriedkov do neobežného majetku

6.3.1.3 Bežná likvidita – L3, current ratio

Podľa vzorca (7) vypočítame bežnú likviditu za jednotlivé roky:

$$L3\ 2009 = \frac{1671415 + 3296326 + 2018722}{5\ 044\ 939} = 1,38$$

$$L3\ 2010 = \frac{411956 + 1605979 + 2018722}{1\ 405\ 772} = 2,87$$

$$L3\ 2011 = \frac{805247 + 1397102 + 2018722}{1756255} = 2,40$$

Výsledná hodnota udáva, koľko krát pokrýva obežný majetok krátkodobé záväzky spoločnosti. Tieto hodnoty by sa podľa odporúčania mali nachádzať v intervale $\langle 1,5;2,5 \rangle$. L3 sa v rokoch 2009 a 2010, nenachádzala v tomto intervale, kedy mala hodnotu 1,38 resp. 2,87. To značí, že v roku 2009 sa spoločnosť pohybovala na hrane solventnosti, čo nebola optimálna situácia a v roku 2010 naopak mierne nad vrchnou hranicou. Ideálna situácia nastala v roku 2011, kedy dosiahla hodnotu 2,4.

6.3.2 Zadlženosť

Mieru zadlženosti vypočítame podľa vzorca (8):

$$\text{Zadlženosť } 2009 = \frac{5053522}{6772507} = 74,6\%$$

$$\text{Zadlženosť } 2010 = \frac{1415545}{3814235} = 37,1\%$$

$$\text{Zadlženosť } 2011 = \frac{1765423}{4369008} = 40,4\%$$

Všeobecne sa považuje optimálny podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitáli 50%. Toto kritérium podnik spĺňa v rokoch 2010 a 2011. V roku 2009 cudzí kapitál však tvoril skoro $\frac{3}{4}$ celkového kapitálu. Vplýva na to aj fakt, že v tomto roku spoločnosť vykázala najnižší výsledok hospodárenia spomedzi týchto troch rokov a tiež vysokou mierou krátkodobých záväzkov.

6.3.3 Vybavenosť

Tretím ukazovateľom bonity je vybavenosť. Dôležitým ukazovateľom je vybavenosť vlastného imania celkovým kapitálom, alebo tiež finančná páka. Vyjadruje ju vzťah (9). Po dosadení dostaneme:

$$\text{Finančná páka 2009} = \frac{6772507}{1718985} = 3,94$$

$$\text{Finančná páka 2010} = \frac{3814235}{2398690} = 1,59$$

$$\text{Finančná páka 2011} = \frac{4369008}{2603585} = 1,68$$

Vypočítané hodnoty nasvedčujú tomu, že v roku 2009 podnik disponoval dost' vysokým podielom cudzieho kapitálu, čo pravdepodobne nebolo pre podnik veľmi prospešné. V roku 2010 a 2011 boli tieto hodnoty o viac ako 100% nižšie, podiel vlastného a cudzieho kapitálu vo firme sa optimalizoval na úroveň, ktorá je pre podnik výhodnejšia.

6.4 Ukazovatele aktivity

Poslednou skupinou relatívnych ukazovateľov sú ukazovatele aktivity. Konkrétne sa budem venovať dvom z nich:

- 1) Doba obratu zásob (DOZ)
- 2) Doba splatnosti pohľadávok (DSP)

6.4.1 Doba obratu zásob

Zásoby môžu byť ako celkové, tak aj čiastkové. V tomto prípade sú použité zásoby celkové. Tržby zahŕňajú tržby z predaja tovaru a tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb. Po dosadení do vzorca (10) dostaneme nasledujúce hodnoty:

$$DOZ\ 2009 = \frac{1671415}{10867833} \cdot 360 = 55,4$$

$$DOZ\ 2010 = \frac{411956}{9020510} \cdot 360 = 16,4$$

$$DOZ\ 2011 = \frac{805247}{12441651} \cdot 360 = 23,3$$

Tab. 11. Doba obratu zásob v dňoch

Rok	2009	2010	2011
Doba obratu zásob	55,4	16,4	23,3

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke sú uvedené výsledné hodnoty, resp. počet dní za jednotlivé roky. Odporúčaná doba obratu zásob je väčšinou 60 dní a menej. Najbližšie k tejto hodnote je rok 2009, kedy je DOZ 56 dní. V tomto roku spoločnosť držala na sklade väčší objem zásob ako nasledujúce roky, kedy bola DOZ 17, resp. 24 dní. Tieto dva roky majú relatívne nízku dobu obratu, čo sa môže na prvý pohľad zdať ako problém. Je však na vedení spoločnosti aby uznalo za vhodné, či je nutné držať na sklade niekedy zbytočne veľký objem zásob, čo môže v konečnom dôsledku viesť k zvýšeniu nákladov.

6.4.2 Doba splatnosti pohľadávok

Dobu splatnosti pohľadávok vypočítame podľa vzorca (11):

$$DSP\ 2009 = \frac{1400947}{10867833} \cdot 360 = 46,4$$

$$DSP\ 2010 = \frac{1609824}{9020510} \cdot 360 = 64,3$$

$$DSP\ 2011 = \frac{3300171}{12441651} \cdot 360 = 95,5$$

Tab. 12. Doba splatnosti pohľadávok v dňoch

Rok	2009	2010	2011
Doba splatnosti pohľadávok	47	65	96

Zdroj: vlastné spracovanie

Doba splatnosti pohľadávok by tak isto, ako doba obratu zásob, mala byť 60 dní a menej. V rokoch 2009 a 2010 sa to približuje k tejto hranici, avšak v roku 2011 to bolo podstatne viac, a to 96 dní.

6.5 Multiplikatívny rozklad zisku

Do tabuľky si najskôr vložím údaje týkajúce sa jednotlivých ukazovateľov.

Tab. 13. Multiplikatívny rozklad zisku – hodnoty absolútnych ukazovateľov v EUR

	2010	2011	2011-2010	2011/2010
VH (Z)	1 088 276	625 385	-462 891	0,5747
PH	1 106 291	897 672	-208 619	0,8114
V	9 175 098	12 488 620	3 313 522	1,3611
MAJ	3 814 235	4 369 008	554 773	1,1454
VK	2 398 690	2 603 585	204 895	1,0854

Zdroj: vlastné spracovanie

Hodnoty jednotlivých absolútnych ukazovateľov za rok 2010 a 2011, ako aj indexy zmeny týchto hodnôt sú vyjadrené v tabuľke. Teraz je potrebné vyjadriť hodnoty pomerových ukazovateľov. Sú to konkrétne: rentabilita pridanej hodnoty (Z/PH), podiel pridanej hodnoty na celkových výnosoch (PH/V), produktivita celkového majetku meraná výnosmi (V/MAJ) a vybavenosť vlastného kapitálu celkovým majetkom (MAJ/VK). Tieto hodnoty sú vyjadrené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 14. hodnoty poměrových ukazovatelů v EUR

	2010	2011	2011-2010	2011/2010
Z	1 088 276	625 385	-462 891	0,5747
Z/PH	0,984	0,697	-0,287	0,7082
PH/V	0,121	0,072	-0,049	0,5961
V/MAJ	2,405	2,858	0,453	1,1883
MAJ/VK	1,590	1,678	0,088	1,0553
VK	2 398 690	2 603 585	204 895	1,0854

Zdroj: vlastné spracovanie

Tieto pomérové hodnoty dosadíme do vzorca (12) a dostaneme dve rovnice

Rok 2010:

$$1\,088\,276 = 0,984 \times 0,121 \times 2,405 \times 1,590 \times 2\,398\,690$$

Rok 2011:

$$625\,385 = 0,697 \times 0,072 \times 2,858 \times 1,678 \times 2\,603\,585$$

Do tretej rovnice dosadíme hodnoty indexov zmien vypočítaných hodnôt za analyzované roky (4. stĺpec v tab. 2). Po dosadení dostaneme nasledovný vzťah:

$$0,5747 = 0,7082 \times 0,5961 \times 1,1883 \times 1,0553 \times 1,0854$$

Na základe hodnôt z tejto rovnice môžeme konštatovať, že pokles objemu zisku bol podľa tohto modelu spôsobený najmä poklesom podielu pridanej hodnoty na celkových výnosoch. O pokles sa pričínal, aj keď v menšej miere, pokles rentability pridanej hodnoty. Naopak priaznivo sa vyvíjala produktivita celkového majetku meraná výnosmi. Vybavenosť vlastného kapitálu celkovým majetkom (finančná páka vlastného kapitálu) a vlastný kapitál ostali relatívne nezmenené. Toto sú konštatovania na základe určitých indexov. Tento rozklad však môžeme spraviť aj na základe rozkladu celkovej zmeny objemu zisku, ktorý bude vyjadrený v peňažných jednotkách. Na ľavej strane rovnice bude zmena objemu zisku F_0 , na pravej budú čiastky F_1, F_2, F_3, F_4, F_5 . Bude platiť vzťah (14), ktorý rozložíme na nasledovné rovnice:

$$F_0 = Z_{2011} - Z_{2010} = 625\,385 - 1\,088\,276 = -462\,891$$

$$F_1 = \frac{\log I_{Z/PH}}{\log I_Z} \times F_0 = \frac{\log 0,7082}{\log 0,5747} \times (-462\,891) = -288\,334$$

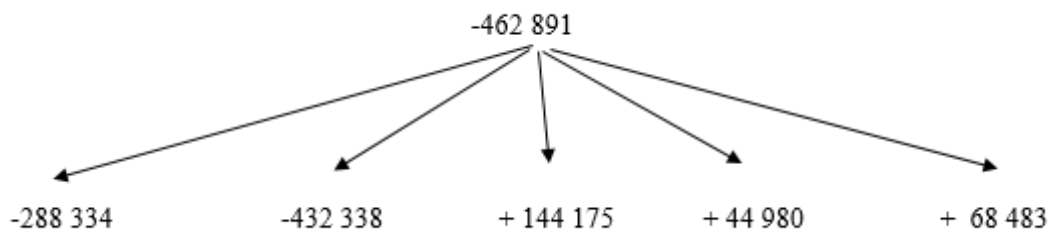
$$F2 = \frac{\log I_{PH}/V}{\log I_Z} \times F0 = \frac{\log 0,5961}{\log 0,5747} \times (-462\,891) = -432\,338$$

$$F3 = \frac{\log I_{V}/MAJ}{\log I_Z} \times F0 = \frac{\log 1,1883}{\log 0,5747} \times (-462\,891) = 144\,175$$

$$F4 = \frac{\log I_{MAJ}/VK}{\log I_Z} \times F0 = \frac{\log 1,0553}{\log 0,5747} \times (-462\,891) = 44\,980$$

$$F5 = \frac{\log I_{VK}}{\log I_Z} \times F0 = \frac{\log 1,0854}{\log 0,5747} \times (-462\,891) = 68\,483$$

Podľa tohto modelu rozkladu zisku môže zhodnotiť, že na celkovej zmene zisku – 462 891 € sa zmena rentability pridanej hodnoty podieľa čiastkou -288 334 €, zmena podielu pridanej hodnoty na výnosoch čiastkou -432 338 €, zmena produktivity celkového majetku čiastkou + 144 175, zmena finančnej páky čiastkou 44 980 € a zmena vlastného kapitálu čiastkou 68 483 €.

Obr.21: Rozkladový graf zisku

Zdroj: vlastné spracovanie

6.6 Spideranalýza – porovnanie s konkurenčnou firmou

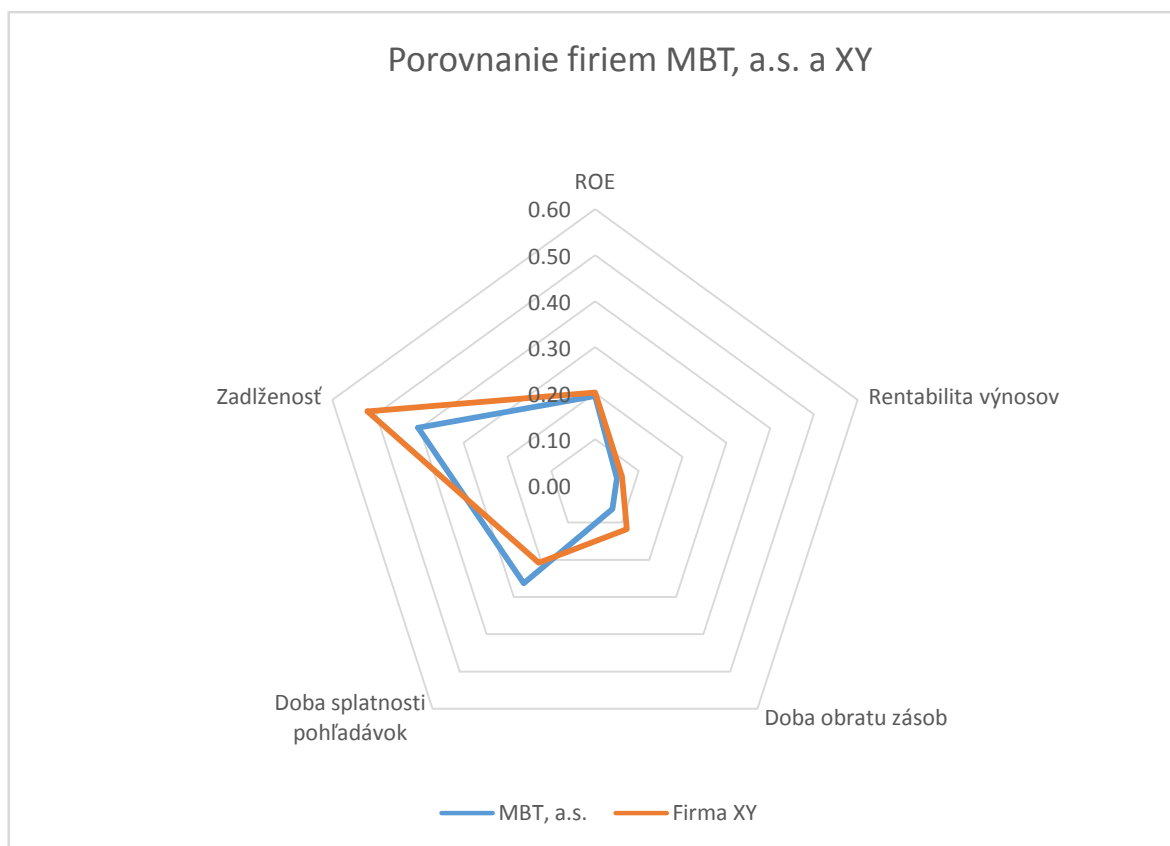
V tejto analýze sa budem venovať trom skupinám ukazovateľov, a to rentabilite, aktivite a zadlženosti), spolu piatim ukazovateľom. MBT, a.s. je obchodná firma v oblasti predaja dopravných pásov. Pri tejto oblasti je komplikované a nepresné porovnanie s odvetvím, preto sa pokúsím porovnať hodnoty týchto pomerových ukazovateľov spoločnosti MBT, a.s. s nemenovanou konkurenčnou spoločnosťou v odvetví predaja dopravných pásov.

Tab. 15. Ukazovatele spider analýzy

Ukazovateľ		MBT, a.s.	Firma XY
Rentabilita	ROE	0,19	0,20
	Rentabilita výnosov	0,05	0,06
Aktivita	Doba obratu zásob	0,06	0,12
	Doba splatnosti pohľadávok	0,26	0,21
Zadlženosť	Zadlženosť	0,40	0,52

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri ukazovateľoch aktivity sú dosadené hodnoty ročné, čiže pomer dní, ktoré vyjadruje ukazovateľ a dní v roku. Porovnanie týchto hodnôt znázorňuje graf na obr. 22.

Obr. 22. Spider analýza firmy MBT, a.s. a nemenovanej firmy XY

Zdroj: vlastné spracovanie

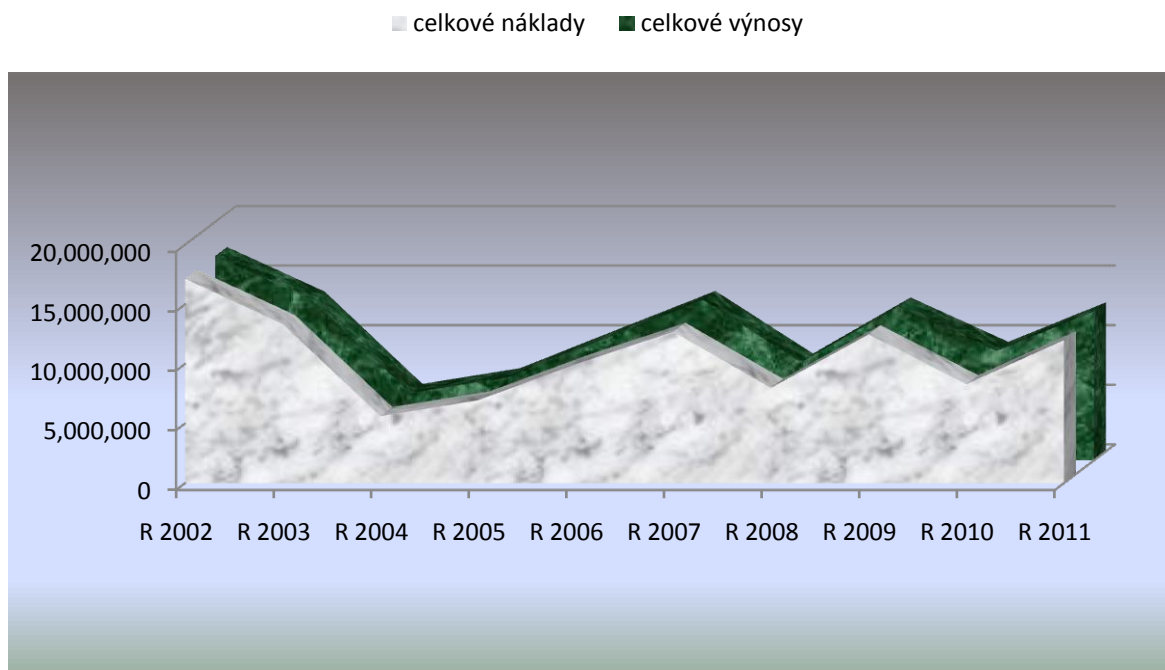
Z grafu vyplýva, že firmy sú na tom dosť podobne, čo sa týka porovnávaných ukazovateľov. Viditeľný rozdiel je v zadlženosti, kde spoločnosť XY využíva na financovanie viac cudzích zdrojov, a to zhruba polovicu, pričom firma MBT, a.s. okolo

40%. Vidíme, že ako rentabilita vlastného kapitálu, tak aj rentabilita výnosov sú veľmi podobné. Už pri analýze rentability výnosov v kapitole 6.2.2 sa ukázalo, že spoločnosť má pomerne nízky podiel zisku na výnosoch. Tu však vidno, že konkurencia je na tom rovnako a v tomto odvetví obchodu sú na tom podobne aj ostatné firmy na Slovensku, ktorých je však málo. Hlavným dôvodom nízkej rentability sú práve zahraničné firmy, ktoré predstavujú silnú konkurenciu pre našu firmu. Tieto firmy ponúkajú nízke ceny, čo sa však prejavuje na úkor kvality. Na to, aby bola firma MBT, a.s. konkurencie schopná, musí pracovať s nízkou maržou. Rozdiel je aj v dobe obratu zásob, kde je táto doba u firmy XY asi o polovicu kratšia ako u firmy MBT, a.s.

7 ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV EKONOMICKEJ ANALÝZY SPOLOČNOSTI MBT, A.S.

Cieľom ekonomickej analýzy podniku bolo zhodnotiť ekonomickú a finančnú situáciu spoločnosti MBT, a.s. a v prípade potreby vysloviť určité rady pre zlepšenie ekonomickej situácie podniku. Pokúsim sa teda o jej komplexné zhodnotenie.

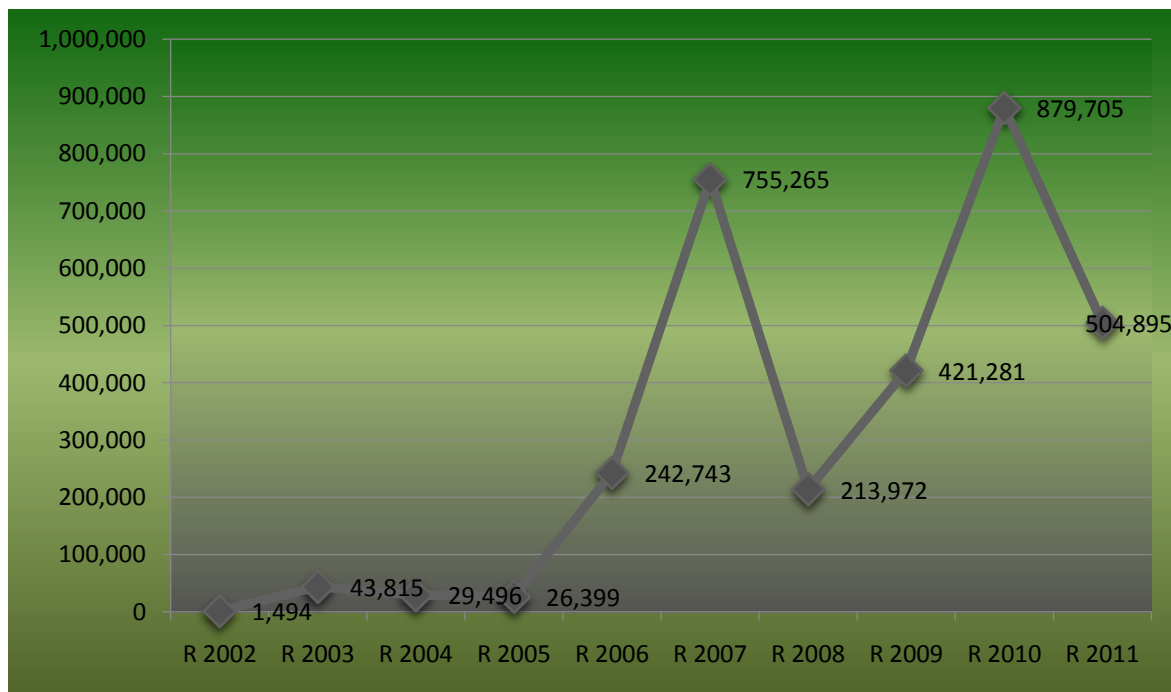
V analýze absolútnych ukazovateľov som analyzoval výnosy, náklady, výsledok hospodárenia, majetok a kapitálovú štruktúru. V roku 2010 nastala zvláštna situácia, kedy boli výnosy oproti roku 2009 a 2011 nižšie, približne o 28%, resp. 36%, výsledok hospodárenia sa však zvýšil. Spôsobil to fakt, že napriek tomu, že výnosy klesli, boli nižšie aj náklady oproti porovnávaným rokom. Keď si vezmeme napr. rok 2009, vidíme, že výnosy klesli o 28%, náklady však klesli až o 35%, čo spôsobili vyšší výsledok hospodárenia. Zníženie nákladov v takej miere bolo spôsobené poklesom cien a situáciou na trhu s dopravnými pásmi. Tento rok bol však výnimočný a nedá sa všeobecne povedať, že by bolo pre spoločnosť výhodnejšie dosahovať nižšie výnosy. Tento vývoj ilustruje aj graf na obr. 23.

Obr. 23. Vývoj nákladov a výnosov spoločnosti v EUR

Zdroj: Výročná správa za rok 2011

Výsledok hospodárenia v roku 2010 stúpol až o takmer 110%, v roku 2011 však opäť klesol na úroveň porovnateľnú s rokom 2009. Vývoj výsledku hospodárenia po zdanení znázorňuje Obr. 24.

Obr. 24. EAT 2011 v EUR

Zdroj: Výročná správa 2011

Ako je vidno, výsledok hospodárenia v bol v roku 2010 najvyšší spomedzi všetkých rokov existencie spoločnosti. Graf vývoja zisku je veľmi nepravidelný. Do roku 2005 sa pohyboval na nízkych hodnotách, výraznejší rast nastal až v roku 2006. V súčasnosti sa firma nachádza zhruba na úrovni roku 2009, kedy bol výsledok hospodárenia ovplyvnený hospodárskou krízou. Predpokladá sa ďalší pokles zisku v nasledujúcom roku, preto by sa mala firma zamerať najmä na optimalizáciu nákladov, aby si dokázala udržať konkurencieschopnosť. Tu však nevzniká veľa priestoru na znižovanie nákladov, pretože väčšinu nákladov tvoria náklady na nákup dopravných pásov. Firma tak môže vyskúšať zmeniť svojho dodávateľa, a to napríklad z Turecka, kde je výroba dopravných pásov podstatne lacnejšia a ceny sú preto nižšie, niekedy je to však na úkor kvality. Je to však asi jediná možnosť, ako znížiť náklady spoločnosti, pretože ostatné náklady, ako napr. mzdové náklady alebo nájomné sú v porovnaní s týmito nákladmi úplne zanedbateľné. Túto alternatívu by bolo vhodné využiť najmä pri verejných obstarávaníach na Balkáne, kde je naozaj vysoká konkurencia a vyrovnáť sa tejto konkurencií môže jedine výrazným znížením cien. Tak isto by bola dobrá pre firmu ešte väčšia miera diverzifikácie

podnikania, pretože firma je okrem stálych zákazníkov v značnej miere závislá na úspechu vo verejných obstarávaníach, ktoré majú priamy vplyv na výsledku hospodárenia. Bolo by dobré pokúsiť sa, ešte vo väčšej miere, využiť kontakty vytvorené pri obchodovaní s dopravnými pásmi pri obchodovaní či už s uhlím, bauxitom alebo antracitom, pre prípad, že obchod s dopravnými pásmi bude mať dlhodobu klesajúcu tendenciu.

V oblasti majetku je zaujímavé zistenie, že spoločnosť na svojich finančných účtoch drží pomerne vysokú obnos finančných prostriedkov. V rokoch 2009 a 2010 to bolo takmer 1,7 mil. EUR, v roku 2011 dokonca viac ako 2 mil. EUR. Pozitívum predstavuje fakt, že spoločnosť je likvidná. Na druhej strane však treba zvážiť presun časti týchto finančných prostriedkov napr. do neobežného majetku. Pre spoločnosť by mohlo byť výhodné investovať tieto prostriedky. Môže ísť však aj o zámer spoločnosti. Tak isto je v obežnom majetku aj vysoká hodnota krátkodobých pohľadávok, čo môže po čase spoločnosti spôsobiť problémy, pretože sa môže dostať do platobnej neschopnosti.

Analýza kapitálovej štruktúry ukázala, že kým v roku 2009 bol celkový kapitál podniku tvorený len asi 25% vlastného kapitálu, v ďalších rokoch to už bolo okolo 60%. To, že firma disponuje vlastným kapitálom vo väčšej miere je pre ňu výhodné v súvislosti so získavaním cudzích zdrojov.

Pri pomerových ukazovateľoch sú zaujímavé hodnoty rentability výnosov. Pokiaľ vynecháme rok 2010, kedy rentabilita výnosov predstavovala 12% (nad min. hranicou), rentabilita výnosov sa v posledných rokoch pohybuje na úrovni 4-5%. Táto hodnota nie je veľmi ideálna, v tejto oblasti podnikania však vzhľadom na konkurenciu niekedy nie je možné dosiahnuť hranicu spomínaných 10%. Firmy v tomto odvetví sa tak musia často uspokojiť so ziskom do 5%.

Celková ekonomická situácia podniku je až na niektoré nedostatky (hodnota finančných prostriedkov, rentabilita výnosov...) vzhľadom na momentálnu situáciu na trhu, kedy je veľmi náročné presadiť sa, dobrá. Spoločnosť dosahuje, aj keď s klesajúcou tendenciou, kladné výsledky hospodárenia a vzhľadom na jej veľkosť vysoké tržby.

ZÁVĚR

Cieľom mojej bakalárskej práce bolo vytvoriť určitú ekonomickú analýzu spoločnosti MBT, a.s. Ekonomická analýza podniku môže byť veľmi obsiahlá, pretože existuje veľké množstvo ukazovateľov economickej výkonnosti a zdravia podniku. V mojej práci som analyzoval najskôr absolútne ukazovatele. Táto časť obsahovala ako horizontálnu, tak aj vertikálnu analýzu. V horizontálnej analýze sa ukázalo napr. aj to, že aj napriek tomu, že v roku 2010 vykazovala spoločnosť najnižšie výnosy, hospodársky výsledok bol spomedzi analyzovaných rokov najvyšší.

V druhej časti som sa zameril na analýzu pomerových ukazovateľov, kde som počítal dôležité pomerové ukazovatele, ako je produktivita, rentabilita, bonita a nákladovosť. Keď si vezmeme ukazovateľ rentability, a to konkrétne ziskovosť, vidíme, že v rokoch 2009 a 2011 bola na pomerne nízkej úrovni 4 – 5%. Tento fakt je spojený s analýzou výsledku hospodárenia v horizontálnej analýze. Spoločnosť síce dosahovala v týchto dvoch rokoch vysoké výnosy, na druhej strane boli vysoké aj náklady a s tým spojený výsledok hospodárenia. Pri výpočtoch ziskovosti tak vyšli malé hodnoty, ktoré by nemali klesať pod 10%, tak ako je to v roku 2010. Preto by sa mala spoločnosť snažiť znižovať náklady. Na druhej strane je toto znižovanie nákladov spojené s daňovým zaťažením. Optimálne by preto bolo udržiavať túto ziskovosť na úrovni približne 10%.

Budúci vývoj spoločnosti má klesajúcu tendenciu vzhľadom na situáciu na trhu s dopravnými pásmi. Predpokladaná úroveň obchodnej marže je 10 – 13%, čo je ešte menej ako v roku 2011, kedy to bolo 14%. Firma by sa mala snažiť o ešte väčšiu diverzifikáciu podnikania, aj keď bude pravdepodobne pracovať s nižšou obchodnou maržou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HELFERT, Erich A., 1987. *Techniques of Financial Analysis*. USA: IRWIN, 458 s. ISBN 0-256-03625-X

HOLEČKOVÁ Jaroslava Rudolf GRUNWALD, 2007, *Finanční Analýza a Plánování Podniku*. Praha: Ekopress, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2

CHAJDIAK, Jozef, 2011. *Ekonomika firmy*. Bratislava: Statis, 244 s. ISBN 978 – 80 – 85659 – 64 – 1

CHAJDIAK, Jozef, 2004, *Ekonomická analýza stavu a vývoja firmy*. Bratislava: Statis, 353 s. ISBN 80 – 85659 – 32 – 8

KASSAY, Štefan, 2008, *Podnik a podnikanie: Ekonomika a financie*. Bratislava: Veda, 616 s. ISBN 978–80–224–1032–8

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: Komplettní průvodce s příklady*. Praha: GradaPublishing, 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4

LOTH, Richard, 2013. *Profitability Indicator Ratios: Profit Margin Analysis*. In: Investopedia.com [online], USA, [cit. 2013-05-14]. Dostupné z <http://www.investopedia.com/university/ratios/profitability-indicators/ratio1.asp>

PETŘÍK, Tomáš, 2009. *Ekonomické a finanční řízení firmy: Manažerské účetnictví v praxi*. 2. vyd. Praha: GradaPublishing, 736 s. ISBN 978-80-247-3024-0

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2007. *FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU*. Brno: Computer Press, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6

SORENSEN, Karen, 2013. *Economic analysis. Business Dictionary* [online]. [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <http://www.businessdictionary.com/definition/economic-analysis.html>

WILKINSON, Nick, 2005. *Managerial Economics: A Problem-Solving Approach*. Cambridge: Cambridge university press, 533 s. ISBN 0 521 819938

ZALAI, K. a kol. 2006. *Finančno – ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint., 305 s. ISBN 80-88848-89-1

Účtovné závierky spoločnosti MBT, a.s. Púchov, 2009 – 2011

Výročné správy spoločnosti MBT, a.s. Púchov, 2009 - 2011

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MAJ	Majetok
V	Výnosy
N	Náklady
PH	Pridaná hodnota
VK	Vlastný kapitál
CK	Cudzí kapitál
ON	Osobné náklady
ROE	Rentabilita vlastného kapitálu
MRZ	Multiplikatívny rozklad zisku
DOZ	Doba obratu zásob
DSP	Doba splatnosti pohľadávok
VH	Výsledok hospodárenia

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Schéma finančných tokov podniku</i>	14
<i>Obr. 2. Ukazovatele rentability.....</i>	19
<i>Obr. 3. Ukazovatele likvidity</i>	19
<i>Obr. 4. Ukazovatele aktivity</i>	20
<i>Obr. 5. Ukazovatele trhovej hodnoty</i>	20
<i>Obr. 6. Ukazovatele zadlženosti</i>	21
<i>Obr. 7: Štruktúra výnosov v EUR</i>	32
<i>Obr. 8: Štruktúra nákladov v EUR</i>	34
<i>Obr. 9: Výsledok hospodárenia v EUR.....</i>	36
<i>Obr. 10: Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení v EUR</i>	37
<i>Obr. 11: Štruktúra majetku v EUR – horizontálna analýza</i>	38
<i>Obr.12: Majetková štruktúra – vertikálna analýza</i>	39
<i>Obr. 13: Majetková štruktúra podniku, rok 2009</i>	41
<i>Obr. 14: Majetková štruktúra podniku, rok 2010.....</i>	41
<i>Obr. 15: Majetková štruktúra podniku, rok 2011</i>	42
<i>Obr.16: Paretova analýza majetku, rok 2011.....</i>	43
<i>Obr. 17: Kapitálová štruktúra podniku</i>	44
<i>Obr. 18: Štruktúra VK podniku.....</i>	45
<i>Obr. 19: Štruktúra CK podniku</i>	46
<i>Obr. 20. Rentabilita výnosov Zdroj: vlastné spracovanie.....</i>	49
<i>Obr. 21: Rozkladový graf zisku Zdroj: vlastné spracovanie.....</i>	56
<i>Obr. 22. Spider analýza firmy MBT, a.s. a nemenovanej firmy XY.....</i>	57
<i>Obr. 23. Vývoj nákladov a výnosov spoločnosti v EUR.....</i>	59
<i>Obr. 24. EAT 2011 v EUR</i>	60

ZOZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Štruktúra výnosov v EUR.....</i>	<i>31</i>
<i>Tab. 2. Štruktúra nákladov v EUR.....</i>	<i>33</i>
<i>Tab. 3. Výsledok hospodárenia v EUR.....</i>	<i>35</i>
<i>Tab. 4. Štruktúra majetku v EUR – horizontálna analýza.....</i>	<i>37</i>
<i>Tab. 5. Majetok v EUR – vertikálna analýza.....</i>	<i>39</i>
<i>Tab. 6. Majetková štruktúra podniku v EUR.....</i>	<i>40</i>
<i>Tab. 7. Kapitálová štruktúra podniku v EUR.....</i>	<i>43</i>
<i>Tab. 8. Štruktúra VK v EUR.....</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 9. Štruktúra CK v EUR.....</i>	<i>46</i>
<i>Tab. 10. Produktivita práce v EUR.....</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 11. Doba obratu zásob v dňoch.....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 12. Doba splatnosti pohľadávok v dňoch.....</i>	<i>54</i>
<i>Tab. 13. Multiplikatívny rozklad zisku – hodnoty absolútnych ukazovateľov v EUR.....</i>	<i>54</i>
<i>Tab. 14. hodnoty pomerových ukazovateľov v EUR.....</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 15. Ukazovatele spider analýzy.....</i>	<i>57</i>

ZOZNAM PRÍLOH

P I	Súvaha – porovnanie rokov 2009 - 2011
P II	Výkaz ziskov a strát – porovnanie rokov 2009 - 2011
P III	Výkaz ziskov a strát 2011
P IV	Výkaz ziskov a strát 2010

PRÍLOHA P I: SÚVAHA – POROVNANIE ROKOV 2009 - 2011

SÚVAHA	ROK 2011	ROK 2010	ROK 2009
SPOLU MAJETOK	4 369 008	3 814 235	6 772 507
Neobežný majetok	138 706	104 070	119 962
Dlhodobý hmotný majetok	97 722	104 070	119 962
Pozemky	1 212	1 212	1 212
Stavby	93 966	99 966	105 966
Samostatné hnuiteľné veci a súbory hn.vecí	2 544	2 892	12 784
Dlhodobý finančný majetok	40 984	0	0
Ostatný dlhodobý finančný majetok	40 984	0	0
Obežný majetok	4 224 916	3 703 505	6 647 116
Zásoby	805 247	411 956	1 671 415
Tovar	805 217	411 915	1 671 348
Material	30	41	67
Dlhodobé pohľadávky	3 845	3 845	0
Odložená daňová pohľadávka	3 845	3 845	0
Krátkodobé pohľadávky	1 397 102	1 605 979	3 296 326
Pohľadávky z obchodného styku	1 205 864	1 525 642	3 008 302
Daňové pohľadávky	191 238	80 337	288 024
Iné pohľadávky	0	0	0
Finančné účty	2 018 722	1 681 725	1 679 375
Peniaze	907	2 477	952
Účty v bankách	2 017 815	1 679 248	1 678 423
Časové rozlíšenie	5 386	6 660	5 429
Náklady budúcich období dlhodobé	530	1 769	0
Náklady budúcich období krátkodobé	4 856	4 891	5 429
SPOLU CELKOVÝ KAPITÁL	4 369 008	3 814 235	6 772 507
Vlastné imanie	2 603 585	2 398 690	1 718 985
Základné imanie	33 200	33 200	33 200
Základné imanie	33 200	33 200	33 200
Fondy zo zisku	6 971	6 971	6 970
Zákonný rezervný fond	6 971	6 971	6 970
Výsledok hospodárenia minulých rokov	2 058 519	1 478 814	1 257 534
Nerozdelený zisk minulých rokov	2 058 519	1 478 814	1 257 534
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	504 895	879 705	421 281
Závázky	1 765 423	1 415 545	5 053 522
Rezervy	8 259	8 372	6 207
Rezervy zákonné krátkodobé	8 259	8 372	6 207
Dlhodobé záväzky	909	1 401	2 376
Záväzky zo sociálneho fondu	113	603	578
Ostatné dlhodobé záväzky	0	0	0

Odložený daňový záväzok	796	798	1 798
Krátkodobé záväzky	1 756 255	1 405 772	5 044 939
Záväzky z obchodného styku	1 751 304	1 276 064	4 991 247
Nevyfakturované dodávky	53	10 266	440
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	613	646	657
Záväzky voči zamestnancom	1 605	1 438	1 889
Záväzky zo sociálneho poistenia	1 619	1 370	1 522
Daňové záväzky a dotácie	761	115 722	46 816
Ostatné záväzky	300	266	2 368
<i>Krátkodobé finančné výpomoci</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0
Časové rozlíšenie	0	0	0
Výdavky budúcich období	0	0	0

Zdroj: Výročné správy spoločnosti MBT, a.s.

**PRÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT – POROVNANIE ROKOV
2009 - 2011**

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT	ROK 2011	ROK 2010	ROK 2009
Tržby z predaja tovaru	12 427 956	9 008 717	10 851 216
Náklady vynaložené na obst.predan.tovaru	10 902 696	7 429 856	9 694 176
Obchodná marža	1 525 260	1 578 861	1 157 040
Výroba	13 695	11 793	16 619
Tržby z predaja vlastných výrob. a služieb	13 695	11 793	16 619
Výrobná spotreba	641 283	484 363	491 011
Spotreba materiálu, energie	9 311	28 689	11 698
Služby	631 972	455 674	479 313
Pridaná hodnota	897 672	1 106 291	682 648
Osobné náklady	53 624	50 989	49 882
Mzdové náklady	28 105	27 372	27 035
Odmeny členom orgánov spoločnosti	10 380	10 380	10 356
Náklady na sociálne poistenie	12 718	10 263	10 239
Sociálne náklady	2 421	2 974	2 252
Dane a poplatky	1 038	929	983
Odpisy a opravné položky k DNaHM	6 348	15 892	21 984
Tržby z predaja dlhodobého majetku	0	0	0
Zostatková cena predaného dlhod.majetku	0	0	0
Tvorba a zúčtovanie OP k pohľadávkam	54 377	11 484	26 746
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	341	821	1 850 229
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	6 998	4 136	1 851 276
Výsledok hospodárenia z hospod.činnosti	775 628	1 023 682	582 006
Výnosové úroky	540	205	2 037
Nákladové úroky	0	0	6 958
Kurzové zisky	46 088	153 562	180 889
Kurzové straty	199 454	84 306	213 399
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	7 450	0	0
Ostatné náklady na finančnú činnosť	4 867	4 867	24 505
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-150 243	64 594	-61 936
Výsledok hospodárenia z BČ pred zdanením	625 385	1 088 276	520 070
Daň z príjmov z bežnej činnosti	120 490	208 571	98 789
splatná	120 492	213 416	98 793
odložená	-2	-4 845	-4
Výsledok hospodárenia z BČ po zdanení	504 895	879 705	421 281
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	625 385	1 088 276	520 070
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	504 895	879 705	421 281

Zdroj: Výročné správy spoločnosti MBT, a.s.

PRÍLOHA P III: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2011:

UVPOD2v09_1

Výkaz ziskov a strát Úč POD 2 - 01

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT

k 3 1 . 1 2 . 2 0 1 1 (v celých eurách)

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa plášu zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne. Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ā B Ć D Ę F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ů V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo 2 0 2 0 4 4 1 5 0 0	Účtovná závierka X riadna mimoriadna	Účtovná závierka X zostavená schválená (vyznačí sa x)	Mesiac Rok od 0 1 2 0 1 1 do 1 2 2 0 1 2
IČO			Za obdobie
SK NACE 4 6 . 6 9 . 0			Bezprostredne predchádzajúce obdobie od 0 1 2 0 1 0 do 1 2 2 0 1 0

Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky

MBT , a . s .

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

MOYZESOVA

Číslo

1 7 4 4

PSC

Obec

0 2 0 0 1 PÚCHOV

Číslo telefónu

Číslo faxu

0 0 4 2 / 4 6 6 6 2 7 7

0 /

E-mailová adresa

Zostavený dňa: 2 8 . 0 3 . 2 0 1 2	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky:	Podpisový záznam člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou:
Schválený dňa: . . 2 0			

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Ozna- čenie a	Text b	Číslo riadku c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie 1	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
I.	Tržby z predaja tovaru (604, 607)	01	1 2 4 2 7 9 5 6	9 0 0 8 7 1 7
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504, 505A, 507)	02	1 0 9 0 2 6 9 6	7 4 2 9 8 5 6
+	Obchodná marža r. 01 - r. 02	03	1 5 2 5 2 6 0	1 5 7 8 8 6 1
II.	Výroba r. 05 + r. 06 + r. 07	04	1 3 6 9 5	1 1 7 9 3
II.1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602, 606)	05	1 3 6 9 5	1 1 7 9 3
2.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob (+/- účtovná skupina 61)	06		
3.	Aktivácia (účtovná skupina 62)	07		
B.	Výrobná spotreba r. 09 + r. 10	08	6 4 1 2 8 3	4 8 4 3 6 3
B.1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503, 505A)	09	9 3 1 1	2 8 6 8 9
2.	Služby (účtovná skupina 51)	10	6 3 1 9 7 2	4 5 5 6 7 4
+	Pridaná hodnota r. 03 + r. 04 - r. 08	11	8 9 7 6 7 2	1 1 0 6 2 9 1
C.	Osobné náklady súčet (r. 13 až 16)	12	5 3 6 2 4	5 0 9 8 9
C.1.	Mzdové náklady (521, 522)	13	2 8 1 0 5	2 7 3 7 2
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	14	1 0 3 8 0	1 0 3 8 0
3.	Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	15	1 2 7 1 8	1 0 2 6 3
4.	Sociálne náklady (527, 528)	16	2 4 2 1	2 9 7 4
D.	Dane a poplatky (účtovná skupina 53)	17	1 0 3 8	9 2 9
E.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (551, 553)	18	6 3 4 8	1 5 8 9 2
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu (641, 642)	19		
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	20		
G.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam (+/-547)	21	5 4 3 7 7	1 1 4 8 4
IV.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	22	3 4 1	8 2 1
H.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	23	6 9 9 8	4 1 3 6
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti (-)(697)	24		
I.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť (-)(597)	25		
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti r.11 - r. 12 - r. 17 - r. 18 + r. 19 - r. 20 - r. 21 + r. 22 - r. 23 + (-r. 24) - (-r.25)	26	7 7 5 6 2 8	1 0 2 3 6 8 2
VI.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	27		

Označenie a	Text b	Číslo riadku c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie 1	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
J.	Predané cenné papiere a podiely (561)	28		
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku r. 30 + r. 31 + r. 32	29		
VII.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov v dcérskej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom (665A)	30		
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov (665A)	31		
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku (665A)	32		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	33		
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	34		
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (664, 667)	35		
L.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	36		
M.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku +/- 565	37		
X.	Výnosové úroky (662)	38	5 4 0	2 0 5
N.	Nákladové úroky (562)	39		
XI.	Kurzové zisky (663)	40	4 6 0 8 8	1 5 3 5 6 2
O.	Kurzové straty (563)	41	1 9 9 4 5 4	8 4 3 0 6
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	42	7 4 5 0	
P.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	43	4 8 6 7	4 8 6 7
XIII.	Prevod finančných výnosov (-) (698)	44		
R.	Prevod finančných nákladov (-) (598)	45		
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti r. 27 - r. 28 + r. 29 + r. 33 - r. 34 + r. 35 - r. 36 - r. 37 + r. 38 - r. 39 + r. 40 - r. 41 + r. 42 - r. 43 + (- r. 44) - (-r.45)	46	- 1 5 0 2 4 3	6 4 5 9 4
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti pred zdanením r. 26 + r. 46	47	6 2 5 3 8 5	1 0 8 8 2 7 6
S.	Daň z príjmov z bežnej činnosti r. 49 + r. 50	48	1 2 0 4 9 0	2 0 8 5 7 1
S.1.	- splatná (591, 595)	49	1 2 0 4 9 2	2 1 3 4 1 6
2.	- odložená (+/- 592)	50	- 2	- 4 8 4 5
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení r. 47 - r. 48	51	5 0 4 8 9 5	8 7 9 7 0 5
XIV.	Mimoriadne výnosy (účtová skupina 68)	52		
T.	Mimoriadne náklady (účtová skupina 58)	53		
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti pred zdanením r. 52 + r. 53	54		

Označenie a	Text b	Číslo riadku c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie 1	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
U.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti r. 56 + r. 57	55		
U.1.	- splatná (593)	56		
2.	- odložená (+/- 594)	57		
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti po zdanení r. 54 - r. 55	58		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) [r. 47 + r. 54]	59	6 2 5 3 8 5	1 0 8 8 2 7 6
V.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 598)	60		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) [r. 51 + r. 58 - r. 60]	61	5 0 4 8 9 5	8 7 9 7 0 5

PRÍLOHA P IV: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2010:

Výkaz ziskov a strát Úč POD 2 - 01

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT

k 3 1 . 1 2 . 2 0 1 0 (v celých eurách)

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšu zľava. Nevyplnené riadky sa ponachávajú prázdne. Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.
Á Ā B Ć D Ě F G H I J K L M N O P Q R Š T Ů V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka	Účtovná závierka	Mesiac Rok	
2 0 2 0 4 4 1 5 0 0	x riadna	x zostavená	Za obdobie	od 0 1 2 0 1 0
IČO	mimoriadna	schválená		do 1 2 2 0 1 0
3 1 5 9 3 0 8 9		(vznačl sa x)	Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od 0 1 2 0 0 9
SK NACE				do 1 2 2 0 0 9
4 6 . 6 9 .				

Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky

M B T , a . s .

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

M o y z e s o v a

Číslo

1 7 4 4

PSČ

Obec

0 2 0 0 1 P Ů C H O V

Číslo telefónu

Číslo faxu

0 0 4 2 / 4 6 6 6 1 0 0 0 0 4 2 / 4 6 6 6 1 0 1

E-mailová adresa

e k o n o m i k a @ m b t . s k

Zostavený dňa: 0 3 . 0 3 . 2 0 1 1	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej zvierky:	Podpisový záznam člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou:
Schválený dňa: . . 2 0			

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Výkaz ziskov a strát Úč POD 2 - 01

DIČ 2 0 2 0 4 4 1 5 0 0

Označenie a	Text b	Číslo účtového c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			1	2
I.	Tržby z predaja tovaru (604)	01	9 0 0 8 7 1 7	1 0 8 5 1 2 1 6
A.	Náklady vynaložené na obsluhu predaného tovaru (604, 605A)	02	7 4 2 9 8 5 6	9 6 9 4 1 7 6
+	Obchodná marža r. 01 - r. 02	03	1 5 7 8 8 6 1	1 1 5 7 0 4 0
II.	Výroba r. 05 + r. 06 + r. 07	04	1 1 7 9 3	1 6 6 1 9
II.1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602)	05	1 1 7 9 3	1 6 6 1 9
2.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob (+/- účtová skupina 61)	06		
3.	Aktívacia (účtová skupina 62)	07		
B.	Výrobná spotreba r. 09 + r. 10	08	4 8 4 3 6 3	4 9 1 0 1 1
B.1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných nosičov tepel a ostatných dodávok (601, 602, 603, 605A)	09	2 8 6 8 9	1 1 6 9 8
2.	Služby (účtová skupina 61)	10	4 5 5 6 7 4	4 7 9 3 1 3
+	Pridaná hodnota r. 03 + r. 04 - r. 08	11	1 1 0 6 2 9 1	6 8 2 6 4 8
C.	Osobné náklady súčet (r. 13 až 16)	12	5 0 9 8 9	4 9 8 8 2
C.1.	Mzdové náklady (621, 622)	13	2 7 3 7 2	2 7 0 3 5
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (623)	14	1 0 3 8 0	1 0 3 5 6
3.	Náklady na sociálne poistenie (624, 625, 626)	16	1 0 2 6 3	1 0 2 3 9
4.	Sociálne náklady (627, 628)	16	2 9 7 4	2 2 5 2
D.	Dane a poplatky (účtová skupina 63)	17	9 2 9	9 8 3
E.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (651, 653)	18	1 5 8 9 2	2 1 9 8 4
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu (641, 642)	19		
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (641, 642)	20		
G.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam (+/- 547)	21	1 1 4 8 4	2 6 7 4 6
IV.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	22	8 2 1	1 8 5 0 2 2 9
H.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (643, 644, 645, 646, 648, 649, 655, 657)	23	4 1 3 6	1 8 5 1 2 7 6
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti (-)(697)	24		
I.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť (+)(697)	25		
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti r. 11 - r. 12 - r. 17 - r. 18 + r. 19 - r. 20 - r. 21 + r. 22 - r. 23 + (r. 24) - (r. 25)	26	1 0 2 3 6 8 2	5 8 2 0 0 6
VI.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (681)	27		

Označenie a	Text b	Číslo riadku c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie 1	bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2
J.	Predané cenné papiere a podiely (561)	28		
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku r. 30 + r. 31 + r. 32	29		
VII.1	Výnosy z cenných papierov a podielov v zahraničnej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom (665A)	30		
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov (665A)	31		
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku (665A)	32		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	33		
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (568)	34		
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (664, 667)	35		
L.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (664, 667)	36		
M.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku +/- 665	37		
X.	Výnosové úroky (662)	38	2 0 5	2 0 3 7
N.	Nákladové úroky (662)	39		6 9 5 8
XI.	Kurzové zisky (663)	40	1 5 3 5 6 2	1 8 0 8 8 9
O.	Kurzové straty (663)	41	8 4 3 0 6	2 1 3 3 9 9
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	42		
P.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (668, 669)	43	4 8 6 7	2 4 5 0 5
XIII.	Prevod finančných výnosov (-) (698)	44		
R.	Prevod finančných nákladov (-) (698)	45		
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti r. 27 - r. 28 + r. 29 + r. 35 - r. 34 + r. 35 - r. 36 - r. 37 + r. 38 - r. 39 + r. 40 - r. 41 + r. 42 - r. 43 + (- r. 44) - (-r. 45)	46	6 4 5 9 4	- 6 1 9 3 6
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti pred zdanením r. 28 + r. 46	47	1 0 8 8 2 7 6	5 2 0 0 7 0
S.	Daň z príjmov z bežnej činnosti r. 49 + r. 50	48	2 0 8 5 7 1	9 8 7 8 9
S.1.	- splatná (681, 685)	49	2 1 3 4 1 6	9 8 7 9 3
2.	- odložená (+/- 692)	50	- 4 8 4 5	- 4
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení r. 47 - r. 48	51	8 7 9 7 0 5	4 2 1 2 8 1
XIV.	Mimoriadne výnosy (účtová skupina 68)	52		
T.	Mimoriadne náklady (účtová skupina 68)	53		
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti pred zdanením r. 52 - r. 53	54		

Výkaz ziskov a strát Úč POD 2 - 01

DIČ 2 0 2 0 4 4 1 5 0 0

Označenie a	Text b	Číslo riadku c	Skutočnosť	
			bežné účtovné obdobie 1	bezprostredne predohľadujúce účtovné obdobie 2
U.	Dôchz príjmov z mimoriadnej činnosti r. 56 + r. 57	55		
U.1.	- splatná (593)	56		
2.	- odočlenená (+/- 594)	57		
A	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti po zdanení r. 54 - r. 55	58		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) [r. 47 + r. 54]	59	1 0 8 8 2 7 6	5 2 0 0 7 0
V.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 598)	60		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) [r. 51 + r. 58 - r. 60]	61	8 7 9 7 0 5	4 2 1 2 8 1

Zdroj: Účtovné výkazy spoločnosti MBT, a.s.